DA

DA

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 26.9.2006
KOM(2006) 549 endelig

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Tilsynsrapport
om forberedelserne til EU-medlemskab i
Bulgarien og Rumænien

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning	3
2.	Resume over tilsynsresultater	3
2.1.	Bulgarien	4
2.2.	Rumænien	5
3.	Beskyttelsesforanstaltninger og andre foranstaltninger	7
3.1.	Redskaber gældende for alle medlemsstater	7
3.2.	Redskaber baseret på tiltrædelsestraktaten	8
3.3.	Ledsageforanstaltninger i forbindelse med Bulgariens og Rumæniens tiltrædelse	9
3.3.1.	Retsvæsenet og bekæmpelse af korruption	9
3.3.2.	Landbrugsfinansiering	11
3.3.3.	Fødevaresikkerhed	11
3.3.4.	Luftfartssikkerhed	12
4.	Konklusion	12
LANDEBILAG BULGARIEN		14
LANDEBILAG - RUMÆNIEN		33

1. Indledning

I 2002 erklærede Det Europæiske Råd, at det var dets mål at byde Bulgarien og Rumænien velkommen i Den Europæiske Union i 2007, forudsat disse lande havde gjort tilstrækkeligt fremskridt med at opfylde medlemskabskriterierne. Tiltrædelsesforhandlingerne blev afsluttet i december 2004. Tiltrædelsestraktaten[1] blev undertegnet i april 2005. Indtil videre er traktaten blevet ratificeret af Bulgarien og Rumænien og 21 medlemsstater. Ratifikationen er undervejs i de resterende 4 medlemsstater. Ifølge traktaten skal Bulgarien og Rumænien tiltræde den 1. januar 2007, medmindre Rådet efter henstilling fra Kommissionen beslutter at udskyde det ene eller begge landes tiltrædelse til den 1. januar 2008.

I sin rapport af maj 2006[2] anførte Kommissionen, at begge lande burde være klar til medlemskab den 1. januar 2007, forudsat at de fandt en løsning på en række udestående problemer. Kommissionen oplyste, at den i begyndelsen af oktober ville aflægge en ny rapport om, hvor langt begge lande var nået med forberedelserne.

I rapporten skitseres Kommissionens vurdering af begge landes fremskridt siden maj 2006. Den kan bekræfte, at Bulgarien og Rumænien har gjort yderligere fremskridt med at fuldføre deres forberedelser til medlemskab, hvilket viser, at de er i stand til at anvende EU-principperne og lovgivningen fra den 1. januar 2007. De har i vid udstrækning tilpasset deres lovgivning. Kommissionen har dog også fundet frem til en række områder, som stadig giver anledning til betænkeligheder, og desuden områder, hvor Kommissionen vil kunne gribe ind for at sikre, at EU fungerer korrekt, medmindre landene selv straks træffer korrigerende foranstaltninger. Begge lande er blevet stærkt opfordret til at udnytte månederne forud for tiltrædelsen til at løse de resterende problemer.

2. Resume over tilsynsresultater

I dette afsnit sammenfattes hvert lands fremskridt siden maj 2006. Rapporten fokuserer hovedsagelig på de områder, som i konklusionerne i rapporten fra maj 2006 betegnes som områder, hvor der kræves et omgående indgreb eller en yderligere indsats. For Bulgariens vedkommende drejer det sig om retssystemet, bekæmpelse af korruption, politisamarbejde og bekæmpelse af organiseret kriminalitet, hvidvaskning af penge, det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem for landbruget (IACS), transmissible spongiforme encephalopatier (TSE) og finanskontrol. For Rumæniens vedkommende gælder det retssystemet og bekæmpelse af korruption og IACS, betalingsorganer, TSE og sammenkobling af beskatningsystemer.

I rapporten beskrives endvidere kort, hvilke fremskridt der er gjort med hensyn til de

---

[1] Tiltrædelsestraktaten består af traktaten mellem alle de nuværende medlemsstater og Bulgarien og Rumænien, protokollen vedrørende vilkårene og de nærmere bestemmelser for optagelse af begge lande og akten om tiltrædelsesvilkårene samt om tilpasning af de traktater, som Den Europæiske Union bygger på.

[2] Kommissionens meddelelse KOM(2006) 214 af 16.5.2006.

politisk og økonomiske kriterier samt kriterierne i forbindelse med EU-retten.

2.1. Bulgarien

Der er gjort et vist fremskridt med reformen af **retssystemet**. Der er indført regler for objektive procedurer for udnævnelse og bedømmelse af retsembedsmænd. Forundersøgelsesproceduren er blevet forbedret med indførelsen af en hasteprocedure. Der er behov for yderligere reform af det øverste retsråd, særlig hvad angår ansvarligholdelse og evne til effektivt at forvalte retssystemet for at sikre åbenhed og effektivitet i retsprocedurerne. Problemerne med implementering af de strafferetlige procedurer varer ved. Den civile retsplejelov og loven om retssystemet er endnu ikke vedtaget. Der skal vedtages forfatningsændringer.

Lovgivningen om **bekæmpelse af korruption** er blevet forbedret med vedtagelse af ændringer til loven om de politiske partier og loven om offentlighed omkring ejendom tilhørende personer i høje positioner inden for staten. Alle ministre har offentliggjort formueangivelser på internettet. Der har dog kun været få eksempler på efterforskning eller retsforfølgelse i sager om korruption på højt niveau. Korruption er stadig et problem. Den offentlige forvaltning, herunder afgiftsopkrævningsinstanser ved grænsen og lokalforvaltningen, er fortsat særlig sårbar.

Den bulgarske lovgivning er nu, hvad angår **hvidvaskning af penge,** i vid udstrækning på linje med EU-retten. Lovgivningen er dog hidtil kun gennemført i begrænset omfang, og der kan til dato ikke rapporteres om gennemførte sagsanlæg vedrørende hvidvaskning af penge.

Der er kun registreret få tilfælde af retsforfølgelse i forbindelse med **organiseret kriminalitet**. Der findes endnu ingen pålidelige statistikker over kriminalitet. Retshåndhævelsestiltagene er mere udbredt, og der er med held blevet grebet ind over for kriminelle netværk, i nogle tilfælde i samarbejde med medlemsstaterne. Samarbejdet mellem instanser, der er inddraget i bekæmpelsen af organiseret kriminalitet, er dog stadig utilstrækkeligt. Der foregår ingen systematisk konfiskering af kriminelles aktiver.

Der er på det seneste registreret gode fremskridt med etableringen af det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem (**IACS**). Der er imidlertid lagt en lidt for stram tidsplan for færdiggørelsen af markidentifikationssystemet/det geografiske informationssystem (LPIS/GIS), og det medfører en risiko for, at det arbejde, der skal foretages, ikke bliver af den nødvendige kvalitet. Der er desuden konstateret forsinkelser med koblingen af landbrugsbedriftsregisteret og LPIS/GIS. Der består en virkelig risiko for, at IACS ikke vil fungere korrekt i Bulgarien på tiltrædelsestidspunktet. Der er behov for en vedvarende og på visse områder en udvidet indsats for at sikre, at IACS kan bringes i anvendelse.

Bulgarien har gjort betydelige fremskridt med hensyn til indsamling og behandling af døde dyr og animalske biprodukter samt behandling i forbindelse med transmissible spongiforme encephalopatier (**TSE**). De nødvendige foranstaltninger er truffet. Bulgarien skal dog sørge for, at de anvendes effektivt i praksis.

Inden for **finanskontrol** er der sket fremskridt med akkrediteringen under det udvidede decentrale gennemførelsessystem (EDIS) for nogle af de berørte strukturers vedkommende, men særlig indsatsen i forbindelse med kapacitetsopbygning til gennemførelse af strukturfondene bør styrkes. Der har dog endnu ikke fundet nogen akkreditering sted.

Ovennævnte var udtrykkeligt omtalt i konklusionen i maj-rapporten som værende områder, hvor yderligere fremskridt var tiltrængt. Tilsynsresultaterne vedrørende andre udestående spørgsmål i maj 2006 er som følger:

Der er gjort store fremskridt på andre områder i EU-retten, f.eks. i flere dele af kapitlerne vedrørende landbrug, fiskeri, forbruger- og sundhedsbeskyttelse, socialpolitik og beskæftigelse. Det giver en situation, hvor Bulgariens forberedelser nu må siges at være på rette spor på de fleste områder af EU-retten.

Der er dog stadig behov for yderligere fremskridt på en række andre områder som f.eks. social inddragelse, arbejdsmarkedsdialog, bekæmpelse af diskrimination og folkesundhed, motorkøretøjsforsikring, nuklear energi og sikkerhed, miljø, finansforvaltning og kontrol med de fremtidige strukturmidler samt dyresygdomme.

Bulgarien har gjort yderligere fremskridt med makroøkonomisk stabilisering og økonomisk reform. Med den aktuelle reformindsats skulle landet være i stand til at klare konkurrencepresset og markedskræfterne i Den Europæiske Union.

Der er generelt registreret et vist fremskridt på følgende områder: menneskehandel, beskyttelse af børn og beskyttelse og integration af mindretal. Udviklingen har været begrænset inden for forholdene i fængsler, behandling af handicappede og psykiatrisk behandling samt radio- og tv-virksomhed. Indsatsen skal fortsættes. Bulgarien skal endvidere sørge for, at reformen af den offentlige forvaltning bliver bæredygtig.

2.2. Rumænien

Der er gjort yderligere fremskridt med reformen af **retsvæsenet**. Det øverste retsråd (CSM) har givet sig i kast med at løse grundlæggende problemer såsom samling af fortolkning og gennemførelse af lovgivning under ét, personalesituationen og arbejdsbyrden. Arbejdsbetingelserne er blevet forbedret, da der nu er installeret moderne it-udstyr ved alle domstole og anklagemyndigheder. Dog er det endnu ikke sikret, at loven anvendes og fortolkes helt på samme måde af alle domstole. Nogle valgte CSM-medlemmer er fortsat udsat for potentielle interessekonflikter i inspektionsanliggender og individuelle etiske anliggender, som belaster CMS's omdømme. Der er ikke taget skridt til at afhjælpe ledelsesmæssige mangler i ministeriet for offentlige anliggender, som er omhandlet i institutionens seneste årsrapport.

Der er sket fremskridt med **bekæmpelse af korruption**. Der er indført bestemmelser om juridiske personers strafferetlige ansvar, og der er vedtaget ny lovgivning om en stramning af reglerne for finansiering af de politiske partier. Upartiske undersøgelser af påstande om korruption på højt niveau foretaget af det nationale direktorat for bekæmpelse af

korruption har givet bedre resultater både mængde- og kvalitetsmæssigt. Der skal dog udvises en klar politisk vilje til at demonstrere, at de seneste fremskridt med bekæmpelse af korruption er permanente og uafvendelige. I parlamentet har der været flere forsøg på at udvande disse bestræbelser væsentligt. Korruption er et særligt problem i lokalforvaltningen.

Der er for nylig registreret fremskridt med etableringen af **betalingsorganer** og det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem (**IACS**).

Med hensyn til betalingsorganerne skal der endnu løses en række problemer som f.eks. rettidig etablering af et ordentligt it-system, ansættelse af passende personale, anskaffelse af kontorudstyr og –lokaler og udbedring af flertallet af forvaltnings- og kontrolprocedurerne.

Der er også en række problemer, som skal løses, i forbindelse med IACS, f.eks. rettidig etablering af en ordentligt it-system, den for stramme tidsplan for færdiggørelsen af markidentifikationssystemet/det geografiske informationssystem (LPIS/GIS) og kvaliteten heraf. Desuden skal der rekrutteres og uddannes ekstra personale til kontrol på stedet, der skal indkøbes udstyr og procedurehåndbøgerne skal færdigbearbejdes.

Der består stadig en virkelig risiko for, at betalingskontorerne og IACS ikke vil fungere korrekt i Rumænien på tiltrædelsestidspunktet. For at garantere, at IACS kommer til at fungere korrekt til tiden, skal der gøres en vedvarende indsats over hele perioden forud for indførelsen af systemet.

Rumænien har gjort gode fremskridt med hensyn til indsamling og behandling af døde dyr og animalske biprodukter (**TSE**). Det detaljerede program for oprettelse af et system, som opfylder kravene, er dog stadig under gennemførelse. Der er gjort betydelige fremskridt med sammenkobling af it-**beskatningssystemerne**. Rumænien har med succes afsluttet de fornødne funktionsprøvninger af de større it-systemer og er nu på rette vej med hensyn til at indfri sine forpligtelser på dette område.

Ovennævnte var udtrykkeligt omtalt i konklusionen i maj-rapporten som værende områder, hvor yderligere fremskridt var tiltrængt. Tilsynsresultaterne vedrørende andre udestående spørgsmål i maj 2006 er som følger:

Der er gjort store fremskridt på mange andre områder i EU-retten, f.eks. inden for regionalpolitik, skønt der endnu skal gøres en større indsats for kapacitetsopbygning til anvendelse af strukturfondene, miljø og retlige og indre anliggender såvel som intellektuelle ejendomsrettigheder. Det giver en situation, hvor Rumæniens forberedelser nu må siges at være på rette spor på de fleste områder af EU-retten.

Der er dog behov for yderligere fremskridt på en række områder som f.eks. socialpolitik og beskæftigelse, herunder folkesundhed, genetisk modificerede organismer, motorkøretøjsforsikring, kapitalkrav til kreditinstitutter og investeringsfirmaer, hvidvaskning af penge og bekæmpelse af bedrageri og korruption, finansforvaltning og -kontrol af fremtidige strukturfondsmidler og dyresygdomme.

Rumænien har gjort yderligere fremskridt med makroøkonomisk stabilisering og økonomisk reform. Med den aktuelle reformindsats skulle landet være i stand til at klare konkurrencepresset og markedskræfterne i Den Europæiske Union.

Der er generelt registreret et vist fremskridt på følgende områder: menneskehandel, forholdene i fængsler, restituering af ejendom og beskyttelse af børn. Fremskridtene har været begrænset, hvad angår behandling af handicappede og psykisk syge samt beskyttelse og integration af mindretal. Indsatsen skal fortsættes. Rumænien skal desuden sikre, at reformen af den offentlige forvaltning får varige virkninger, og fuldt ud tilpasse sig EU's eksterne holdninger til f.eks. Den Internationale Straffedomstol.

3. Beskyttelsesforanstaltninger og andre foranstaltninger

Efter tiltrædelsen vil Kommissionen som for alle andre medlemsstaters vedkommende overvåge gennemførelsen af EU-retten. Som for alle andre medlemsstater vil den om fornødent anvende de redskaber, som **EU-retten** stiller til dens rådighed. Der findes tillige specifikke redskaber, som kun gælder Bulgarien og Rumænien. De er nedfældet i **tiltrædelsestraktaten**.

Punkt 3.1 giver et overblik over, hvilke redskaber der er til rådighed inden for EU-retten. I punkt 3.2 præsenteres tiltrædelsestraktatens redskaber. Punkt 3.3 omhandler de specifikke ledsageforanstaltninger, som skal gælde, når Bulgarien og Rumænien faktisk tiltræder.

3.1. Redskaber gældende for alle medlemsstater

Disse redskaber består af de nødvendige forebyggende eller afhjælpende foranstaltninger, som Kommissionen vil skulle træffe til at afhjælpe eventuelle mangler, som kan hæmme den rette udfoldelse af EU-politikker. Det gælder f.eks. beskyttelsesforanstaltninger, finansielle korrektioner af EU-midler, konkurrencepolitiske foranstaltninger og overtrædelsesprocedurer[3]. De bygger på **EU-retten**.

Det Europæiske Observationscenter for Racisme og Fremmedhad (EUMC) vil for nogle aspekter vedrørende menneskerettighederne fortsætte overvågningen efter begge landes tiltrædelse, hvad angår bekæmpelse af diskrimination og støtte af positiv integration af mindretal. EUMC's virkefelt, som dækker alle medlemsstaterne, er allerede udvidet til Bulgarien og Rumænien.

Beskyttelsesforanstaltninger i henhold til EU-retten kan bringes i anvendelse ved tiltrædelsen som for enhver medlemsstat på mange politikområder (transport, fødevaresikkerhed, luftfartssikkerhed osv.). Foranstaltningerne gælder, så længe de til grund liggende problemer består. Beslutningsprocedurerne afhænger af den relevante EU-

[3] Hvis EU-retten ikke anvendes ordentligt i en medlemsstat, kan private og offentlige parter desuden indbringe sagen for de nationale domstole med krav om håndhævelse af EU-lovgivningen og i sidste instans for EU-Domstolen, og den pågældende medlemsstat risikerer at blive dømt.

lovgivning og kan derfor variere fra et politikområde til et andet. EU-retten omfatter således flere foranstaltninger til at garantere fødevaresikkerheden inden for EU. For hver dyre- og plantesygdom findes der forskellige direktiver, som specificerer, hvilke foranstaltninger der skal træffes, hvis en sådan sygdom opstår i en nuværende eller ny medlemsstat. Foranstaltningerne tager ofte form af forbud mod eksport af visse dyr eller produkter fra en medlemsstat til det indre marked, indtil sygdommen er under kontrol eller udryddet. Kommissionen kan træffe beslutning om fødevaresikkerhedsforanstaltninger efter positiv udtalelse fra Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed, som udtaler sig med kvalificeret flertal.

Kommissionen kan anvende beskyttelsesforanstaltninger i forbindelse med EU-midler, og foretage finansielle korrektioner. Mangler med hensyn til den rette anvendelse af EU-midler kan forsinke udbetaling eller give Kommissionen ret til at kræve finansielle korrektioner (dvs. en nedsættelse af fremtidige betalinger) eller tilbagekræve beløb.

For **landbrugsfondenes** vedkommende findes der i EU-retten forskellige typer kontrol. For det første skal medlemsstaterne råde over akkrediterede og effektive betalingsorganer til at sikre en forsvarlig forvaltning og kontrol af landbrugsudgifterne. For det andet skal medlemsstaterne også drive velfungerende kontrolsystemer, særlig et velfungerende integreret forvaltnings- og kontrolsystem (IACS), for de direkte betalinger til landbrugerne og dele af udgifterne i forbindelse med udvikling af landdistrikter, navnlig for at hindre bedrageri og uretmæssige betalinger. For det tredje træffer Kommissionen på basis af EU-retten efterfølgende beslutning om finansielle korrektioner inden for rammerne af regnskabsafslutninger, hvis medlemsstaterne ikke anvender sådanne kontrolsystemer korrekt. I så fald nægter Kommissionen at finansiere en del af landbrugsudgifterne. Endelig kan Kommissionen suspendere eller midlertidigt nedsætte forskudsbetalingerne fra sag til sag, hvis den konkluderer, at EU-reglerne overtrædes, eller at EU-midlerne misbruges.

For **strukturfondenes** vedkommende findes der i EU-retten fire typer kontrol, som kan resultere i finansielle korrektioner. For det første skal alle medlemsstater forelægge operationelle programmer med en forklaring om, hvordan midlerne vil blive brugt i hver sektor. Kommissionen skal godkende programmerne, før der foretages udbetalinger. Der udbetales ingen forskud, før Kommissionen formelt har godkendt programmerne. For det andet skal medlemsstaterne kunne dokumentere, at de har egnede forvaltnings-, certificerings- og revisionsinstanser til rådighed. Hvis Kommissionen ikke mener, at disse instanser fungerer effektivt, foretages der ingen acontobetalinger. For det tredje kan udbetalingerne af midler i forbindelse med programmerne afbrydes, suspenderes eller annulleres, hvis Kommissionen på basis af kontrolresultater har mistanke om eller påviser tilfælde af uregelmæssigheder eller bedrageri, herunder korruption. Endelig kan der foruden disse foranstaltninger til at beskytte EU-midlerne foretages finansielle korrektioner, hvis der konstateres individuelle eller systembetingede uregelmæssigheder under den regelmæssige efterfølgende kontrol.

3.2. Redskaber baseret på tiltrædelsestraktaten

I henhold til tiltrædelsestraktaten kan der træffes tre typer beskyttelsesforanstaltninger: på

det økonomiske område og vedrørende det indre marked og retlige og indre anliggender[4], hvor foranstaltninger kan træffes i tre år efter tiltrædelsen. De to sidstnævnte kan også bringes i anvendelse inden tiltrædelsen. Når de er truffet, anvendes de, indtil Kommissionen beslutter at hæve dem, når de til grund liggende problemer er løst.

Desuden findes der to typer overgangsordninger, som beskrives nedenfor.

De **økonomiske** beskyttelsesforanstaltninger kan anvendes til at løse alvorlige økonomiske problemer i de nuværende eller de nye medlemsstater efter tiltrædelsen.

Beskyttelsesforanstaltningerne vedrørende det **indre marked** kan bringes i anvendelse, når en ny medlemsstat forårsager eller truer med at forårsage en alvorlig forstyrrelse af det indre marked. Kommissionen kan træffe passende foranstaltninger som f.eks. udelukke den pågældende stat fra fordelene ved visse dele af lovgivningen om det indre marked. Beskyttelsesforanstaltningen gælder det indre marked i bred forstand, dvs. ikke blot de fire friheder men også sektorpolitikkerne (f.eks. konkurrence, landbrug, transport, telekommunikation, energi, forbruger- og sundhedsbeskyttelse, miljø osv.), i det omfang de har grænseoverskridende virkninger.

Beskyttelsesforanstaltninger vedrørende de **retlige og indre anliggender** åbner mulighed for suspension af de nuværende medlemsstaters forpligtelser vedrørende retssamarbejde med det pågældende land, både i civil- og strafferetlige sager, for så vidt angår retsinstrumenter, som falder ind under princippet om gensidig anerkendelse. De kan bringes i anvendelse i tilfælde af alvorlige mangler eller risiko herfor på de to områder.

Tiltrædelsestraktaten indeholder også **overgangsforanstaltninger**. Den første kategori består af ordninger, som er aftalt under forhandlingerne, på flere områder for at hindre eventuelle regionale eller sektorspecifikke forstyrrelser i de nye eller de gamle medlemsstater. F.eks. kan medlemsstaterne lægge begrænsninger for den frie bevægelighed for arbejdstagere fra nye medlemsstater i op til 7 år efter tiltrædelsen. Adgangen til de nationale vejtransportmarkeder (cabotage) er begrænset midlertidigt.

Endelig findes der i tiltrædelsestraktaten en anden kategori overgangsordninger, som Kommissionen kan bringe i anvendelse i tre år efter tiltrædelsen vedrørende reglerne om dyre- og plantesundhed og fødevaresikkerhed[5]. Foranstaltningerne sigter f.eks. mod at forhindre fødevarefirmaer, som ikke opfylder kravene, i at sælge deres produkter på det indre marked i en overgangsperiode på maksimalt tre år. I denne periode kan firmaerne kun fremstille varer, som mærkes på en speciel måde, og som kun kan afsættes på det nationale marked. Efter overgangsperioden skal de opfylde EU-reglerne eller lukke.

3.3. Ledsageforanstaltninger i forbindelse med Bulgariens og Rumæniens tiltrædelse

Kommissionen vil på basis af konstateringerne i denne rapport i fornødent omfang træffe afhjælpende foranstaltninger til at garantere, at EU-politikkerne fungerer efter hensigten.

---

[4] Henholdsvis artikel 36, 37 og 38 i tiltrædelsesakten.

[5] Artikel 42 i og bilag VI og VII til tiltrædelsesakten.

Det gælder områder som fødevaresikkerhed, luftfartssikkerhed, EU's landbrugsfonde og retsvæsenet og bekæmpelse af korruption som beskrevet i det følgende. Hvis der konstateres andre mangler før og efter tiltrædelsen vil der blive truffet tilsvarende afhjælpende foranstaltninger.

3.3.1. Retsvæsenet og bekæmpelse af korruption

Rapporten viser, at der stadig er behov for yderligere fremskridt med reform af retsvæsenet og bekæmpelse af korruption. Kommissionen vil indføre en ordning for samarbejde på disse områder efter tiltrædelsen og for at kontrollere fremskridt. Det vil ske på basis af tiltrædelsesaktens artikel 37 og 38.

Både Bulgarien og Rumænien skal rapportere løbende om fremskridt med opfyldelse af specifikke benchmarks. Den første rapport skal foreligge den 31. marts 2007. Kommissionen vil stille intern og ekstern ekspertise til rådighed til samarbejde og yde rådgivning under reformprocessen og overvåge fremskridt. Kommissionen vil derefter aflægge rapport til Europa-Parlamentet og Rådet i juni om, hvilke skridt der er taget. I Kommissionens rapporter vil der blive foretaget en vurdering af, om de pågældende benchmarks er opfyldt, eventuelt vil skulle justeres og om fornødent skulle behandles i yderligere statusrapporter. Ordningen skal vare, indtil de pågældende benchmarks er opfyldt.

Hvis det ene eller andet land ikke sørger for på passende måde at opfylde de fastsatte benchmarks, vil Kommissionen bringe tiltrædelsestraktatens beskyttelsesforanstaltninger i anvendelse. De fører til suspension af de nuværende medlemsstaters forpligtelse til i henhold til princippet om gensidig anerkendelse at anerkende domme afsagt af de to landes domstole og effektuere arrestordrer udstedt af deres anklagemyndigheder.

De benchmarks, som på basis af konstateringerne i denne rapport skal opfyldes, er som følger:

Bulgarien skal

– vedtage forfatningsændringer for at fjerne enhver tvetydighed med hensyn til domstolenes uafhængighed og retsvæsenets ansvar

– sikre større åbenhed og effektivitet i retsprocedurerne ved at vedtage og implementere ny lovgivning om retssystemet og den nye civile retsplejelov. Rapportere om konsekvenserne af disse nye love og strafferetsplejeloven og forvaltningsloven, navnlig hvad angår forundersøgelsesfasen

– fortsætte reformen af retsvæsenet med henblik på større professionalisme, ansvarlighed og effektivitet. Vurdere virkningerne af reformen og årligt offentliggøre resultaterne

– foretage professionelle, upartiske undersøgelser af påstået korruption på højt niveau og rapportere herom. Rapportere om interne inspektioner af offentlige institutioner og offentlighed omkring ejendom tilhørende personer i høje positioner inden for staten

– træffe yderligere foranstaltninger til at forhindre og bekæmpe korruption, særlig ved grænserne og i lokalforvaltningen

– implementere en strategi for bekæmpelse af organiseret kriminalitet med fokus på grov kriminalitet, hvidvaskning af penge såvel som systematisk konfiskation af kriminelles aktiver. Rapportere om nye og igangværende efterforskninger, anklager og domme på disse områder.

Rumænien skal

– sikre mere gennemsigtige og effektive retsprocedurer, navnlig gennem en forbedring af det øverste retsråds handleevne og ansvarlighed. Rapportere om og overvåge konsekvenserne af den nye civile retsplejelov og den nye strafferetsplejelov

– efter planen oprette et integritetsagentur, som skal have ansvaret for at kontrollere formueforhold, hvervsuforenelighed og potentielle interessekonflikter og for at vedtage bindende beslutninger på basis af hvilke, der kan træffes afskrækkende sanktioner

– bygge videre på hidtidige fremskridt, fortsætte med at foretage professionelle, upartiske undersøgelser af påstået korruption på højt niveau

– træffe yderligere foranstaltninger til at forhindre og bekæmpe korruption, særlig i lokalforvaltningen.

Kommissionen vil træffe en beslutning med gennemførelsesbestemmelserne vedrørende denne ordning efter høring af medlemsstaterne. Den skal gælde fra den 1. januar 2007. Listen over benchmarks vil blive ændret, hvis det ene eller det andet land opfylder et eller flere af dem inden tiltrædelsen.

3.3.2. Landbrugsfinansiering

Der består i Bulgarien og Rumænien en virkelig risiko for, at IACS ikke vil fungere korrekt på tiltrædelsestidspunktet. I begge lande er tidsplanen for oprettelsen af et ordentligt fungerende IACS meget stram, fordi forberedelserne gik så sent i gang. Der består derfor en risiko for, at det arbejde, der skal udføres, ikke giver den fornødne kvalitet.

Landbrugsfondsmidlerne, som forvaltes via IACS, udgør langt den største del (ca. 80 %) af landbrugsudgifterne i Bulgarien og Rumænien, og det er derfor af allerstørste betydning, at IACS fungerer ordentligt.

Til at imødegå denne risiko er der brug for en mekanisme, som giver mulighed for en fremtidig beslutning om foranstaltninger vedrørende den rette brug af landbrugsfinansieringsmidler under IACS. Det er nødvendigt for at hindre uberettigede udbetalinger i de første år efter tiltrædelsen og til at imødegå den umiddelbare risiko for en alvorlig forstyrrelse af det indre marked for landbrugsprodukter. Risikoen kan tilskrives landbrugsudgifternes specifikke karakter, hvor der gælder stramme tidsfrister. Desuden vil et træk ved de midler, der er underlagt IACS, være det store antal transaktioner, der

forventes, hurtigt efter tiltrædelsen. De vil skulle forvaltes, kontrolleres og udbetales hurtigt efter tiltrædelsen. Der vil desuden kun kunne foretages en effektiv kontrol i en begrænset periode i det pågældende år.

Mekanismen, der er baseret på tiltrædelsestraktaten, nedfældes i en forordning, som vedtages samtidig med denne meddelelse. I praksis får de to lande dermed tid til at fuldføre arbejdet med et ordentligt fungerende IACS. Der vil ikke blive truffet foranstaltninger, hvis det lykkes dem at gøre det inden for fristen. Der er behov for en vedvarende øget indsats til at sørge for, at arbejdet fuldføres til tiden.

3.3.3. Fødevaresikkerhed

Bulgarien og Rumænien har i øjeblikket forbud mod at eksportere levende svin, svinekød og visse svinekødsprodukter til EU på grund af forekomsten af *klassisk svinepest* i begge lande. Denne situation med klassisk svinepest kræver, at Kommissionen inden tiltrædelsestidspunktet træffer visse beslutninger.

Bulgarien har med henblik på formel godkendelse forelagt en plan for endelig udryddelse af klassisk svinepest hos vildtlevende svin. Hvis denne plan godkendes, kan Bulgarien integreres i EU-ordningen, som allerede gælder for de medlemsstater, hvor der forekommer klassisk svinepest. Rumænien har med henblik på formel godkendelse forelagt en plan for udryddelse af klassisk svinepest hos vildtlevende svin og tamsvin. For nærværende er situationen i begge lande dog sådan, at forbuddet mod eksport til EU af levende svin, svinekød og visse svinekødsprodukter må opretholdes efter tiltrædelsen. De dertil svarende foranstaltninger træder i kraft ved tiltrædelsen.

Ingen af landene opfylder helt bestemmelserne i EU-retten om *TSE*. Hvis Bulgarien og Rumænien ikke inden tiltrædelsen er i stand til at etablere et passende system til indsamling og behandling af døde dyr og animalske biprodukter i hele landet og at opgradere destruktionsanstalterne, vil der kunne træffes beslutning om begrænsninger for brugen af visse animalske biprodukter (f.eks. til foder). Foranstaltningerne vil blive baseret på tiltrædelsesakten eller EU-retten. De træder i kraft ved tiltrædelsen.

Listen over bulgarske og rumænske virksomheder i landbrugsfødevaresektoren, som ikke kan sælge deres produkter i de andre medlemsstater i en periode på tre år, da de endnu ikke opfylder EU-reglerne, vil blive ajourført på tiltrædelsestidspunktet. De ajourførte lister skal om fornødent omfatte andre virksomheder, som ikke opfylder kravene. Proceduren baseres på overgangsforanstaltningerne i tiltrædelsesakten.

Der vil desuden eventuelt skulle træffes specifikke overgangsforanstaltninger på basis af tiltrædelsesaktens artikel 42 vedrørende mejerisektoren på grund af misforholdet mellem behandlingskapaciteten, som opfylder reglerne, og den disponible råmælk, som opfylder reglerne. Herved kan det forhindres, at nogle produkter fremstillet af sådan råmælk, som ikke opfylder reglerne, sælges i de andre medlemsstater.

3.3.4. Luftfartssikkerhed

På grund af de alvorlige mangler, som Det Europæiske Luftfartssikkerhedsagentur

(EASA) og Den Fælles Luftfartsmyndighed (JAA) har identificeret inden for luftfartssikkerhed, har JAA nægtet Bulgarien gensidig anerkendelse inden for JAA-systemet på de relevante sikkerhedsområder, nemlig luftdygtighed, vedligeholdelse, drift af luftfartøjer og certificering af flyvebesætninger. Bulgarien skal for at efterleve EU-lovgivningen forelægge en plan til at korrigere alle mangler og gennemføre den inden for en stram tidsfrist i nært samarbejde med og under vejledning af EASA. EASA skal så snart som muligt før tiltrædelsen foretage inspektion af, hvordan planen gennemføres.

Medmindre Bulgarien træffer de nødvendige korrigerende foranstaltninger, vil Kommissionen på eget initiativ eller på anmodning af en medlemsstat begrænse adgangen til det indre luftfartsmarked. Bulgarsk indregistrerede fly, som ikke opfylder EU-sikkerhedsreglerne for civil luftfart, vil desuden kunne underkastes passende beskyttelsesforanstaltninger på basis af EU-retten. Bulgarske luftfartsselskaber, som ikke opfylder kravene, vil endvidere kunne føjes til EU-listen over luftfartsselskaber, som har forbud mod at flyve til, over eller fra EU's luftrum. Foranstaltningerne baseres alle på EU-retten.

4. Konklusion

Bulgarien og Rumænien ansøgte om medlemskab af Den Europæiske Union i 1995, og tiltrædelsesforhandlingerne med begge lande blev indledt i februar 2000. I 2002 erklærede Det Europæiske Råd, at det var dets mål at byde Bulgarien og Rumænien velkommen i Den Europæiske Union i 2007, forudsat disse lande havde gjort tilstrækkeligt fremskridt med at opfylde medlemskabskriterierne. Tiltrædelsesforhandlingerne blev fuldført i december 2004, og tiltrædelsestraktaten blev undertegnet i april 2005.

Bulgarien og Rumænien har gjort betydelige fremskridt i deres forberedelser til EU-medlemskab, siden Kommissionen udsendte sin sidste rapport i maj. Bulgarien og Rumænien er tilstrækkeligt forberedte til at opfylde de politiske og økonomiske kriterier og kriterierne i forbindelse med EU-retten pr. 1. januar 2007.

Mange af de problemer, der er omhandlet i rapporterne fra maj, er nu løst. Flere sektorspecifikke spørgsmål har fundet en løsning. Der er sket visse fremskridt på området retsreform og bekæmpelse af korruption, hvidvaskning af penge og organiseret kriminalitet, men der er behov for flere håndgribelige resultater.

I denne rapport indkredses, på hvilke områder der endnu kræves en indsats. Der henvises til, hvilke bestemmelser i EU-retten og tiltrædelsestraktaten der skal hjælpe til at værne om EU-politikkernes og EU-institutionernes rette funktion efter tiltrædelsen. Kommissionen vil på baggrund af konstateringerne i denne rapport efter høring af medlemsstaterne oprette en mekanisme for samarbejde og kontrol med fremskridt på området retsreform og bekæmpelse af korruption, hvidvaskning af penge og organiseret kriminalitet. Til dette formål er der fastlagt benchmarks, som refererer til de særlige forhold i hvert land.

Kommissionen har vedtaget de nødvendige retlige bestemmelser til at sikre, at EU's landbrugsfonde forvaltes korrekt. Det fremhæves i rapporten, at de eksisterende regler

giver de nødvendige garantier for en korrekt forvaltning af EU's strukturfonde og andre programmer.

På området fødevaresikkerhed er der vedtaget nogle specifikke foranstaltninger. For nærværende er eksport af visse dyr og animalske produkter fra Bulgarien og Rumænien til EU forbudt på grund af hærgende dyresygdomme. Restriktionerne vil om nødvendigt blive opretholdt efter tiltrædelsen.

På området luftfartssikkerhed er der behov for særlige foranstaltninger over for bulgarske fly og luftfartsselskaber.

Bulgarien og Rumænien har som helhed betragtet gjort en betydelig indsats for at tilpasse deres lovgivning og forvaltning til Den Europæiske Unions lovgivning og regler. De har dermed kunnet afstemme sig efter de gældende standarder og praksis i Den Europæiske Union. Den Europæiske Union vil yde vedvarende støtte til at løse de resterende problemer. Der findes tilstrækkelige garantier i EU-retten og tiltrædelsestraktaten til at sikre, at EU-politikkerne og EU-institutionerne fungerer korrekt. Bulgarien og Rumænien vil i betragtning af de fremskridt, de har gjort, kunne påtage sig rettighederne og forpligtelserne ved EU-medlemskab den 1. januar 2007. Kommissionen ser frem til at kunne byde Bulgarien og Rumænien velkommen som fuldgyldige medlemmer af Den Europæiske Union på dette tidspunkt.

LANDEBILAG BULGARIEN

1. Anliggender, som er fremhævet i konklusionerne i rapporten fra maj 2006, og som kræver en yderligere indsats

1.1. Politiske kriterier

Retssystemet

Bulgarien har gjort fortsatte fremskridt med reform af retssystemet. Nationalforsamlingen har forelagt ændringer til forfatningen for at fjerne tvetydighederne med hensyn til domstolenes uafhængighed og retsvæsenets ansvar.

I juni 2006 vedtog det øverste retsråd en forordning om udvælgelsesprøver for og bedømmelse af retsembedsmænd i overensstemmelse med loven om retssystemet. Denne akt indeholder kriterierne og procedurerne for bedømmelse af retsembedsmænds professionelle og etiske kvaliteter. Den fastsætter, at hver stilling skal besættes ved udvælgelsesprøve. It-systemet for vilkårlig sagsfordeling blandt dommerne er nu til rådighed for de fleste domstole. Indsatsen for en yderligere udbygning af it-systemerne inden for retsvæsenet er fortsat. Det nationale retsinstitut har fortsat sin uddannelsesvirksomhed uden problemer.

Der er for nylig foretaget en række ændringer i de strafferetlige procedurer. Ansvarsoverdragelsen fra undersøgelsesdommere (Sledovateli) til politiefterforskere (Dosnateli) er forløbet gnidningsløst. Anklagemyndigheden er begyndt at overtage ledelsen af efterforskninger i forundersøgelsesfasen. En nyligt nedsat arbejdsgruppe overvåger, hvordan den nye strafferetsplejelov virker. Den skal indsamle oplysninger om, hvordan loven anvendes i praksis, og om eventuelle problemer. Hasteprocedurerne har hjulpet til at fremskynde sagsbehandlingen i mange tilfælde. Anklagemyndighedens forvaltningsstrukturer er blevet forbedret, og der er gjort et forsøg på at styrke de enkelte anklageres ansvar og ansvarligholdelse. Specialafdelingen for bekæmpelse af organiseret kriminalitet og korruption er blevet yderligere udbygget og tæller nu nær 80 uddannede anklagere. Det har hjulpet til at gøre bekæmpelse af korruption og organiseret kriminalitet mere effektiv i retssystemet.

Rigsadvokaten har forlænget frister, som nærmede sig deres udløb, for behandling af en større ophobning af efterforskningssager. Det internationale inspektorat under øverste appelrets anklagemyndighed til sanktionering af grove forseelser begået af retsembedsmænd er blevet styrket. I maj 2006 anmodede bestyrelsen for anklagersammenslutningen i Bulgarien alle medlemmer af sammenslutningen om at offentliggøre deres årlige formue- og indtægtsangivelser og forelægge dem for statsrevisionen i overensstemmelse med loven om offentlighed omkring ejendom tilhørende personer i høje positioner inden for staten. Den offentlige anklagers kontor har offentliggjort resultaterne af første fase af en revision af anklagemyndigheden. Der er i den forbindelse påvist grove tilfælde af uprofessionel adfærd hos anklagere, som har henlagt sager uden nogen virkelig begrundelse. Der er indledt disciplinærsager mod de ansvarlige.

Der er gået forberedelser i gang med implementeringen af forvaltningsloven. Der er uddannelsesinitiativer under udvikling, og der er gået forberedelser i gang til afholdelse af adgangseksaminer for 315 forvaltningsdommere. De indledende erfaringer med det nye retshjælpssystem er positive. Der er tilvejebragt tilstrækkeligt mange akkrediterede advokater og et passende budget. Implementeringen af loven om private håndhævelsesinstanser fortsætter, og de første private fogeder er udnævnt.

Dog giver visse faktorer stadig anledning til betænkeligheder.

De nødvendige ændringer til forfatningen for at fjerne tvetydighederne med hensyn til domstolenes uafhængighed og retssystemets ansvar skal vedtages.

Det øverste retsråds sammensætning og funktion giver stadig anledning til bekymring. Medlemmerne af det øverste retsråd udøver stadig anden professionel virksomhed (i de fleste tilfælde som ledere af domstole eller anklagemyndigheder) og kan derfor ikke yde en indsats på fuld tid. Det øverste retsråd har ofte været langsomt i sin beslutningstagning vedrørende disciplinære foranstaltninger. Der findes ingen retsbestemmelser til at suspendere retsembedsmænd, som er genstand for en intern disciplinær undersøgelse. En retsembedsmand, som er medlem af det øverste retsråd, og om hvem det viser sig, at han har begået en disciplinær forseelse, kan ikke fjernes fra rådet. Der består derfor betænkeligheder med hensyn til det øverste retsråds evne til at optræde som et troværdigt og ledende organ til at fremme de højeste etiske standarder i hele det bulgarske retssystem. Efter udstedelsen af forordningen om udvælgelsesprøver for og bedømmelse af retsembedsmænd skal der nu sættes ind på at sikre, at den overholdes strengt.

Tilsynsmekanismen i den nye strafferetsplejelov har hidtil vist sig at være ret ineffektiv. Der skal gøres mere opmærksom på mekanismen, og den skal anvendes af dommere, særlig i lokale retter. De fleste problemer med gennemførelsen af den nye strafferetsplejelov ligger i de tunge procedurer, de urealistiske frister for efterforskning af grove forbrydelser og for planlægning af sagsbehandlinger og endelig restriktioner for politifolks optræden som vidner i retssager. Der findes desuden en ophobning af sager, som blev indledt under den foregående strafferetsplejelovgivning.

Hvad angår forundersøgelsesfasen, er der behov for mere uddannelse af politiefterforskere. En intern revision i statsadvokaturen har afsløret en række overtrædelser med hensyn til beslutningers lovlighed og overholdelse af frister. I nogle tilfælde havde anklagemyndigheden henlagt sager uden begrundelse. De alvorlige mangler, som revisionen af statsadvokaturens funktion har afsløret, vil nu reelt skulle afhjælpes af de ansvarlige myndigheder med bæredygtige foranstaltninger, som kan sikre, at anklagerne udviser en ansvarlig og professionel adfærd. Der vil skulle udvikles software til vilkårlig fordeling af sager til anklagere af samme art som det, der allerede findes for dommere, for at sikre upartiskhed. Der vil skulle rekrutteres personale, således at disse domstole kan blive operationelle som planlagt den 1. marts 2007.

Der er indtruffet store forsinkelser med vedtagelsen af den civile retsplejelov. Den nye lov om private håndhævelsesinstanser har endnu ikke i væsentlig grad forbedret situationen med hensyn til fuldbyrdelse af domme. Processen med rekruttering af private fogeder er

endnu ikke afsluttet, og uddannelsesinitiativerne befinder sig på et tidligt stadium. Afdelingerne for bekæmpelse af korruption i det øverste retsråd og hos anklagemyndighederne vil skulle styrkes og beskyttes mod ubehørig indflydelse.

Som helhed betragtet er der sket et vist fremskridt siden maj. Der kræves som anført endnu en yderligere forbedring på en række vigtige felter.

Foranstaltninger til bekæmpelse af korruption

Bulgarien har gjort fortsatte fremskridt med bekæmpelse af korruption. Som led i programmet for gennemførelse af strategien for gennemsigtig forvaltning og for forebyggelse og modvirkning af korruption blev der i august 2006 vedtaget ændringer til loven om offentlighed omkring ejendom tilhørende personer i høje positioner inden for staten. De træder i kraft i januar 2007. Statsrevisionen bemyndiges ved loven til med støtte fra andre offentlige instanser at foretage inspektioner til bekræftelse af rigtigheden af angivelser til statsrevisionen fra personer i høje positioner inden for staten. Med de seneste ændringer er endvidere kredsen af personer, som skal angive deres aktiver, blevet udvidet. Alle ministre har offentliggjort formueangivelser på internettet.

Der blev i august 2006 vedtaget ændringer til loven om politiske partier. Ifølge disse ændringer skal medlemmer af regeringen og de politiske partiers kontrollerende instanser afgive oplysninger om deres indenlandske og udenlandske formue, deres indtægter og udgifter til statsrevisionen. De politiske partier skal oplyse, hvem deres bidragsydere er, og bidragenes art og værdi. De politiske partier skal nu endvidere forelægge statsrevisionen en liste over (non-profit) organisationer, som deres ledende medlemmer deltager i. I september 2006 offentliggjorde statsrevisionen resultaterne af en detaljeret revision af de politiske partiers finansielle aktiviteter og forvaltning af ejendom.

Der er i overensstemmelse med forvaltningsloven oprettet inspektorater direkte under ministeren i alle ministerier og de fleste statsorganer. Disse inspektorater kan foreslå disciplinære eller retlige foranstaltninger over for personale i tilfælde af forseelse. Der er oprettet et chefinspektorat i ministerrådet, som rapporterer til premierministeren. Det forestår koordinationen og hjælper de ministerielle inspektorater med deres aktiviteter. Chefinspektoratet er sekretariat for kommissionen for korruptionsbekæmpelse. Kommissionens personale er nu blevet udvidet. Der er i mange statslige instanser oprettet kontaktsteder til indberetning af korruption. Der er udarbejdet en plan for træning i korruptionsbekæmpelse af ca. 50 000 tjenestemænd på alle niveauer i forvaltningen. Der er truffet forskellige andre forebyggende foranstaltninger. Blandt disse kan nævnes hotlines og klagekasser og forenklede procedurer for henvendelse til de lokale myndigheder. Inden for grænsepolitiet er der taget skridt til at reducere risikoen for korruption gennem vilkårlige arbejdstids- og arbejdsstedsændringer. Indenrigsministeriet er godt på vej med personalekontrol samt uddannelse og indførelse af forebyggende foranstaltninger og god praksis. Rigsadvokaten synes at opvise en mere proaktiv adfærd, hvad angår anmodninger om ophævelse af parlamentsmedlemmers immunitet. Siden maj 2006 er dette sket for to parlamentsmedlemmers vedkommende.

Bulgarien har ratificeret FN-konventionen mod korruption. Der blev i august 2006

vedtaget ændringer til loven om lægers og tandlægers fagorganisationer med sigte på at indføre strengere sanktioner for overtrædelse af de fagetiske regler.

Dog giver visse faktorer stadig anledning til betænkeligheder.

Sekretariatet for kommissionen for korruptionsbekæmpelse er endnu ikke fuldt operativt. Koordinationen af korruptionsbekæmpelsesstrategien er mangelfuld, og de involverede organer er ikke tæt nok på hinanden.

Arrangementerne for rapportering af uregelmæssigheder er endnu mangelfulde. Inspektoraterne i den offentlige forvaltning er endnu ikke tilstrækkeligt uafhængige, og deres institutionelle kompetence skal styrkes. Der kan desuden ikke garanteres anonymitet, da telefonnumre kan registreres. Hvad angår disciplinære sanktioner i forbindelse med påstået korrupt adfærd, findes der ingen komplette og pålidelige statistikker om overtrædelsernes og straffens art. Skattevæsenets oppebørselskontorer, toldvæsenet og vejforvaltningsorganet såvel som veterinærinspektionstjenesterne og lokalmyndighederne er særlig påvirkelige for korrupt adfærd. Der skal gøres en ekstra indsats for at forhindre korruption ved grænseovergangssteder, herunder oplysningskampagner rettet mod lastbilchauffører og hyppige trafikanter. Procedurerne ved grænseovergangsstederne kræver en yderligere revision, således at de bliver mere effektive og fremskyndes.

Der til dato kun registreret få konkrete resultater i forbindelse med efterforskning og retsforfølgelse af korruptionssager. Det gælder også korruption på højt niveau, hvor der stadig forekommer få tilfælde af anklage og domfældelse i forbindelse med personer i høje positioner, og oplysningerne om sanktionernes omfang er begrænsede. Meget få efterforskninger af påstået uetisk adfærd fra retsembedsmænds side har ført til anklage og domfældelse. Som helhed betragtet er der sket en vis positiv udvikling siden rapporten fra maj. Men som nævnt ovenfor, skal der endnu løses en række større problemer.

1.2. Kriterierne i forbindelse med EU-retten

Bekæmpelse af organiseret kriminalitet, bedrageri og korruption

Bulgarien har gjort fremskridt med politisamarbejde og bekæmpelse af organiseret kriminalitet. Den nye strafferetsplejelov er sat i kraft. Den indeholder nye efterforskningsteknikker til bekæmpelse af organiseret kriminalitet og rekruttering og uddannelse af politikfolk med efterforskningsbeføjelser. Chefdirektoratet for bekæmpelse af organiseret kriminalitet er nu bemandet med et yderst kvalificeret personale. I juli 2006 blev loven om vedtagelse og gennemførelse af beslutninger om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale vedtaget til implementering af Rådets afgørelse om samme emne.

Samarbejdet med nabolandene og EU-medlemsstaterne med optrævling af internationale forbrydernetværk fortsatte. Fra politisk side er man mere opmærksom på bekæmpelse af organiseret kriminalitet, og nogle retshåndhævelsesinstanser har været mere aktive på dette felt. Der er i nogle med held grebet ind over for kriminelle netværk, som beskæftigede sig med menneskehandel, narkotika og falskmøntneri, i nogle tilfælde i

samarbejde med EU-medlemsstaterne. Der er taget flere skridt til at afsløre forbindelser mellem retshåndhævelsesinstanser og organiserede kriminelle grupper. Vidnebeskyttelsesordningerne fungerer til dels. Der er indgået aftaler om samarbejde om vidnebeskyttelse med Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien og Amerikas Forenede Stater.

Dog giver visse faktorer stadig anledning til betænkeligheder.

Den nye strafferetsplejelov er som nævnt under afsnittet om reform af retsvæsenet behæftet med mangler. Det specialiserede personale, som beskæftiger sig med politiefterforskninger, skal desuden udvides, og der er brug for flere uddannelsestiltag for politiefterforskere. Databeskyttelsen og behandlingen af fortrolig information er ikke altid tilfredsstillende, hvilket hæmmer internationalt samarbejde. Der vil skulle oprettes et moderne og sammenhængende system for statistikker over kriminalitet, således at Bulgarien kan føre nærmere tilsyn med den aktuelle situation og tendenserne.

Bestillingsdrab efterforskes og retsforfølges sjældent med resultat. Ulovlig våbenbesiddelse er fortsat et problem. Antallet af tilfælde af retsforfølgelse i forbindelse med menneskehandel, narkotikasmugling, hvidvaskning af penge, vareforfalskning, møntfalskneri og dokumentfalsk er stadig begrænset.

Organiseret kriminalitet er stadig et problem. Samarbejdet mellem chefdirektoratet for bekæmpelse af organiseret kriminalitet og finansielle institutioner, Europol og de relevante instanser i udlandet vil skulle styrkes. Den bulgarske lovgivning byder på de nødvendige retsmidler til efterforskning og retsforfølgelse af organiseret kriminalitet. Det har dog hidtil kun givet få resultater.

Alt i alt er der indført en række mekanismer, som burde lette bekæmpelsen af organiseret kriminalitet. Der registreres dog stadig ikke nok håndgribelige resultater af efterforskning og retsforfølgelse af sager med berøring til organiseret kriminalitet.

Hvidvaskning af penge

Bulgarien har gjort et vist fremskridt med bekæmpelse af hvidvaskning af penge. Lovgivningen herom er nu i vid udstrækning på linje med EU-retten. I juni 2006 blev loven om foranstaltninger mod hvidvaskning af penge ændret, hvorved kravene i andet EU-direktiv om bekæmpelse af hvidvaskning af penge nu er helt tilgodeset. Der er også taget højde for de reviderede henstillinger fra den finansielle aktionsgruppe (FATF) vedrørende forhindring af hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme. Der er desuden truffet visse initiativer til at forbedre retshåndhævelsen og samarbejdet mellem retshåndhævelsesinstanser: uddannelse af efterforskningspersonale og anklagere, nye organisatoriske strukturer inden for politiet og anklagemyndigheden og forbedring internt i retshåndhævelsesinstanser af koordinationen mellem sådanne instanser.

Der kan også noteres en positiv udvikling med hensyn til respons på internationale anmodninger om samarbejde og indgreb mod udenlandske statsborgeres hvidvaskning af penge. Kontoret for finansiel efterretningsvirksomhed fungerer fortsat på passende måde som det administrative organ, der har til opgave at gennemgå indberetninger af

mistænkelige transaktioner.

Dog giver visse faktorer stadig anledning til betænkeligheder.

Gennemførelsen af lovgivning i praksis er stadig ret begrænset, hvilket betyder, at der ikke registreres håndgribelige resultater med hensyn til retshåndhævelse og retsforfølgelse. Der bør lanceres oplysningskampagner rettet mod alle instanser, som berøres af risikoen for hvidvaskning af penge, og deres (overvågnings)kapacitet skal øges. Korruption og organiseret kriminalitet udgør fortsat en alvorlig hindring for en effektiv bekæmpelse af hvidvaskning af penge.

Der er generelt set gjort begrænset fremskridt på området. Bulgarien vil dog stadig skulle bevise sin evne til at præstere håndgribelige resultater med hensyn til retshåndhævelse og retsforfølgelse i sager om hvidvaskning af penge.

Det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem (IACS)

Der er på det seneste registreret gode fremskridt med etableringen af det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem (IACS). Der er udviklet et IACS-it-softwaresystem, som er under afprøvning, og der er installeret it-hardware. Der er fastlagt en plan for kontrol på stedet; der er ansat og uddannet personale, der er anskaffet udstyr og udarbejdet procedurehåndbøger. Der er tilvejebragt betydelige ekstra ressourcer til arbejdet med oprettelsen af markidentifikationssystemet/det geografiske informationssystem (LPIS/GIS), hvilket har sat ekstra gang i arbejdet.

Dog giver visse faktorer stadig anledning til betænkeligheder.

Der er imidlertid lagt en lidt for stram tidsplan for færdiggørelsen af markidentifikationssystemet/det geografiske informationssystem (LPIS/GIS), og det medfører en risiko for, at det arbejde, der skal foretages, ikke bliver af den nødvendige kvalitet. Der er desuden konstateret forsinkelser med koblingen af landbrugsbedriftsregisteret og LPIS/GIS. Alt i alt består der stadig en risiko for, at IACS ikke kommer til at fungere ordentligt på tiltrædelsestidspunktet. Der er behov for en vedvarende og på visse områder en udvidet indsats for at sikre, at IACS kan bringes i anvendelse.

TSE og animalske biprodukter

Der er også noteret et væsentligt fremskridt i forbindelse med indsamling og behandling af døde dyr og animalske biprodukter (risikokategori 1, 2 og 3). Bulgarien har nu en teknisk kapacitet på destruktionsanstalter, som er forenelig med EU-kravene. Der er også taget højde for systemet for indsamling af dette materiale fra bedrifter eller fabrikker og midler til et effektivt tilsyn med bortskaffelsesproceduren. Bortskaffelsen af destruktionsproduktet (kød- og benmel) sker ved forbrænding Det andet destruktionsprodukt (fedt) anvendes som brændselsalternativ på destruktionsanstalter.

De to aktuelle destruktionsanstalter ligger meget nær hinanden i den nordøstlige del af landet. Den aktuelle destruktionskapacitet er ganske vist tilstrækkelig, men Bulgarien

planlægger at bygge en tredje destruktionsanstalt for at sikre en mere ligelig fordeling af destruktionskapaciteten ud over landet med brug af moderne udstyr. Hvad angår lavrisikomaterialer (kategori 3), kan virksomheder vælge at sende disse produkter enten til destruktionsanstalter eller virksomheder, som er godkendt til at behandle sådant materiale i overensstemmelse med EU-kravene og –procedurerne. Bulgarien har foretaget en opgørelse over alle eksisterende virksomheder, som beskæftiger sig med handel og yderligere forarbejdning af materialer i kategori 3. Alle disse eksisterende virksomheder er blevet henholdsvis inspiceret og registreret eller godkendt.

Dog giver visse faktorer stadig anledning til betænkeligheder.

Bulgarien vil endnu skulle forbedre alle håndhævelsesaspekter og fortsætte med at foretage systematisk (kryds)kontrol på alle niveauer, herunder indførelse af systemet med risikoanalyse og kritiske kontrolpunkter (HACCP). Som helhed betragtet er der fare for, at destruktionssystemet ikke vil være fuldt operationelt ved tiltrædelsen.

Finanskontrol af strukturfondsudgifter

Der er gjort fremskridt med hensyn til akkreditering under det decentraliserede gennemførelsessystem EDIS for Phare- og ISPA-førtiltrædelsesmidlerne. Bulgarien har taget specifikke skridt såsom en regeringsbeslutning om udnævnelse af ekstra tilsynsførende i de relevante institutioner; det har fortsat rekrutteringsprocessen og gennemført intensive uddannelsesprogrammer for personalet på relevante nøgleområder. Der er underskrevet et aftalememorandum mellem finansministeriet og de relevante ressortministerier om godkendelse af samarbejde og en fremskyndelse af EDIS-akkreditering i Phare- og ISPA-sammenhæng.

Bulgarien skal nu sætte stærkt ind på at fuldføre den igangværende ansættelses- og uddannelsesprocedure og gennemføre et ekstra, alsidigt uddannelsesprogram for eksperter fra gennemførelsesinstanserne om den nationale lovgivning for offentlige indkøb og de dermed forbundne procedurer, samt udarbejde de relevante ekstra håndbøger.

Med det aktuelle tempo i forberedelserne kan man forvente en komplet EDIS-akkreditering i forbindelse med ISPA ved årets udgang for nogle af de pågældende gennemførelsesinstansers side, men i mindst et tilfælde vil akkreditering ikke blive anbefalet. Hvad angår EDIS-akkrediteringen i forbindelse med Phare, skal der gøres en ekstra indsats, hvis målet skal nås.

2. Andre anliggender, hvor der i maj 2006 krævedes yderligere fremskridt

2.1. Politiske kriterier

Menneskehandel

Der er gjort fremskridt på området. Gennem et vedvarende samarbejde med nogle medlemsstater om bekæmpelse af menneskehandel er der optrævlet ét netværk. I august 2006 blev strafferetten ændret, således at handel med gravide kvinder med henblik på handel med spædbørn nu også defineres som en særlig forbrydelse.

Dog giver visse faktorer stadig anledning til betænkeligheder.

Statskommissionen for bekæmpelse af menneskehandel har endnu ikke fået stillet fungerende kontorfaciliteter til rådighed. Dets sekretær sagde op i juli 2006. Bulgarien er fortsat transit- og oprindelsesland for menneskehandel. Der er endnu ikke sat en stopper for handel med nyfødte børn, som gravide kvinder føder i udlandet. Da der ikke findes pålidelige registreringsordninger, foreligger der ingen klare oplysninger om ofre for menneskehandel og forsvundne personer. Loven om bulgarske id-papirer gennemføres fortsat på en ufuldstændig måde. Vidnebeskyttelsesprogrammet har kun været anvendt i få tilfælde. Bulgarien har endnu ikke undertegnet Europarådets konvention om bekæmpelse af menneskehandel. Alt i alt er der gjort begrænsede fremskridt, hvad angår menneskehandel.

Mishandling af arrestanter og forholdene i fængslerne

De problemer, der var omtalt i rapporten fra maj, vedrørende forholdene i fængsler, behandling af indsatte og overholdelse af forpligtelserne i henhold til internationale konventioner er endnu ikke blevet løst.

Beskyttelse af børn

Der er gjort fremskridt på området beskyttelse af børn. I maj 2006 blev der oprettet en særlig afdeling i inspektoratet i socialbistandsagenturet til at overvåge forholdene på alderdomshjem og børnehjem. I juni 2006 blev der taget hul på programmet vedrørende bistand til handicappede. Inden for disse rammer foregår der også uddannelse af forældre til børn med handicap. Gennemførelsesbestemmelserne til loven om social bistand blev ændret for at hjælpe til udvikling af alternativ service til børn. Overvågningen af hjem for børn med handicap fortsatte.

Dog giver visse faktorer stadig anledning til betænkeligheder.

På mange institutioner er levevilkårene og sanitetsforholdene fortsat meget ringe. Den specialiserede afdeling i inspektoratet i socialbistandsagenturet skal udbygges, for at den kan foretage en tilfredsstillende kontrol. Der skal tages skridt til at følge op på overvågningsresultaterne på passende måde.

Pleje af handicappede og psykisk syge

Der er gjort begrænsede fremskridt. Der har været visse tiltag særlig til at øge gennemsigtigheden i fordelingen af ansvaret mellem sundheds-, arbejds- og socialministerierne.

Dog giver visse faktorer stadig anledning til betænkeligheder.

Der er behov for en udbygning af agenturet for handicappede som institution med ansvar for planlægning og gennemførelse af den nationale handicappolitik. Der er stadig behov for en væsentlig indsats til at forbedre leveforholdene på institutionerne. Der skal desuden sættes yderligere ind på at modvirke yderligere institutionalisering og gennemføre den

nationale handlingsplan for Bulgariens politik for psykisk syge 2004-2012. De eksisterende projekter og prioriteter tilgodeser ikke i tilstrækkelig grad behovene for personer på institution.

Beskyttelse og integration af mindretal

Der er sket en vis udvikling med hensyn til integration af roma-folket. Der blev i maj 2006 lanceret et program for alfabetisering og erhvervsuddannelse af romaer under betegnelsen 'Fra socialbistand til beskæftigelse'. Sigtet hermed er at yde grundlæggende erhvervsuddannelse af arbejdsløse romaer. Der er desuden beskæftiget medlemmer af romasamfundet i forbindelse med dette program, hovedsagelig i udbedring af infrastruktur.

I maj 2006 blev der udpeget en koordinator for handlingsplanen for tiåret 2005-2015 for inddragelse af roma-folket. Bulgarien har overtaget formandskabet for arrangementet for et år. Der afholdes regelmæssige tilsynsmøder til at fastslå, hvordan programmet gennemføres. Den administrative kapacitet hos kommissionen for beskyttelse mod diskrimination er blevet styrket med ekstra personale. Tiltagene for erhvervsuddannelse og anden uddannelse til fordel for udsatte befolkningsgrupper er blevet videreført. Der blev arrangeret yderligere uddannelse af embedsmænd i direktoratet for etniske og demografiske anliggender.

Dog giver visse faktorer stadig anledning til betænkeligheder.

Der er endnu ikke endeligt fastlagt jobprofiler og budget for hjælpelærere. Foranstaltninger til integration af romabørn i skolerne er nu blevet yderligere udvidet til videregående uddannelser. Sundhedstilstanden blandt roma-befolkningen er ringe, og der forekommer hyppigt sygdomsudbrud forårsaget af fattigdom og manglende hygiejne. Mange romaer har stadig kun begrænset adgang til sundhedspleje. Indsatsen for inddragelse af udsatte befolkningsgrupper, særlig romaerne, på arbejdsmarkedet vil skulle intensiveres.

Den administrative kapacitet i det nationale råd for samarbejde om etniske og demografiske anliggender er stadig svag, særlig på regionalt plan. Regeringens holdning til hovedsagelig roma-samfundets uautoriserede bosættelser har ført til spændinger. Tvangsflytninger har forværret disse spændinger. Der skal gøres en ekstra indsats for at bekæmpe alle former for intolerance, særlig på basis af den eksisterende lovgivning om radio- og tv-virksomhed og andre aktiviteter, som sigter mod bekæmpelse af alle former for racisme, diskrimination og fremmedhad.

2.2. Økonomiske kriterier

Makroøkonomisk stabilitet og underskud på de løbende poster

Rapporten fra maj 2006 bekræftede på ny, at Bulgarien er en fungerende markedsøkonomi, og det konkluderedes, at en fortsat forsigtig finans- og lønpolitik var nødvendig i betragtning af det tiltagende underskud på de løbende poster. Der er registreret fremskridt på følgende områder: Der blev fortsat ført en stram finanspolitik, og

det offentlige overskud nåede op på 3,6 % af det forventede BNP i de første 7 måneder af 2006. Reallønnen steg med 1,5 % på årlig basis i første halvår 2006 og dermed mindre end produktiviteten. Vareeksporten steg med omkring 30 % i første halvår 2006 og var større end importen. Handelsunderskuddet begyndte derfor at falde en smule i maj og udgjorde 21,0 % af BNP indtil udgangen af juni. Underskuddet på de løbende poster faldt også i juni i takt med faldet i handelsunderskuddet for første gang i over et år. Nettotilstrømningen af udenlandske direkte investeringer dækker fortsat omkring 75 % af underskuddet på de løbende poster.

Men der er stadig udestående problemer, der skal gribes fat om. Underskuddet på de løbende poster er stadig stort og voksede yderligere fra 11,8 % ved udgangen af 2005 til 14,3 % i de 12 måneder indtil juni 2006. Det skyldes i vid udstrækning faldende indtægter fra turisme, betydeligt lavere løbende overførsler og et lavere overskud på indtægtsbalancen. Der skal derfor fortsat føres en stram makroøkonomisk politik til at holde underskuddet over for udlandet under kontrol.

Privatisering og industriel omstrukturering

I rapporten fra maj 2006 konkluderedes det, at privatiseringsprocessen og liberaliseringen og omstruktureringen af forsyningsvirksomheder var langt fremme. Der er registreret yderligere fremskridt på følgende områder. Der er igen kommet gang i privatiseringsprocessen. Salget af flodskibsrederiet og varmekraftværket i Varna blev fuldført. Der blev indledt salgsprocedurer med henblik på privatisering af nogle fjernvarmeselskaber. Der blev i juni iværksat et udbud med henblik på salg af Bulgaria Air. Liberaliseringen af energimarkedet fortsatte med en sænkning af tærsklerne for direkte kontrakter mellem større kunder og leverandører.

Men der er stadig udestående problemer, der skal gribes fat om. Privatiseringsprocessen som planlagt af regeringen er afsluttet. Privatiseringsstrategien for søfartskompagniet er stadig under revision i ministerrådet. Det statslige elselskab skal endnu adskilles fra Bulgargas og gas- og elmarkederne liberaliseres inden tiltrædelsen. Indsatsen for at forbedre jernbaneselskabernes finansielle situation skal fortsættes.

Erhvervsmiljøet

Det konkluderedes i rapporten fra maj 2006, at en forbedring af retssystemets funktion og en yderligere lempelse af de administrative byrder for erhvervslivet var påkrævet. Der er registreret begrænsede fremskridt på følgende områder. Parlamentet fik i maj forelagt et udkast til civil retsplejelov. I maj blev der vedtaget ændringer til konkurslovgivningen. I juni vedtog rådet for økonomisk vækst en handlingsplan for bedre regulering sammen med en opgørelse over de mest problematiske reguleringstekster, der gælder i øjeblikket.

Men der er stadig udestående problemer, der skal gribes fat om. Handelsregisterloven skal gennemføres i sin helhed, og det elektroniske handelsregister skal gøres helt operationelt. Der skal sættes ind på at lette de administrative byrder med specielt fokus på reguleringsbestemmelser, som skaber de største hindringer for erhvervslivet. Der vil mere systematisk skulle foretages konsekvensanalyser. Det administrative systems og

retssystemets funktion vil skulle forbedres yderligere.

Arbejdsmarkedsfleksibilitet

I rapporten fra maj konkluderedes det, at reglerne for tilsyn med arbejdsmarkedet skulle gøres mere fleksible. Der er registreret et vist fremskridt på følgende områder. Med ændringer af arbejdsloven i maj er arbejdstidsordningerne blevet gjort en smule mere fleksible. For ansatte, som har en særlig kontrakt om ekstraarbejde, er den maksimale ugentlige arbejdstid blevet hævet til 48 timer. Med skriftligt samtykke vil de også kunne påtage sig overtid. Den maksimale referenceperiode for beregning af den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid er desuden blevet hævet til 6 måneder i nogle tilfælde.

Men der er stadig udestående problemer, der skal gribes fat om. Bestemmelserne i arbejdsloven om arbejdstid og tidsbegrænset arbejde er fortsat ret restriktive. I princippet er normalt overtidsarbejde fortsat forbudt undtagen i visse specifikke tilfælde. Anciennitetstillæg er endnu ikke indarbejdet i den regulære lønskala. En alsidig reform af uddannelsessystemet er stadig en forudsætning for at afhjælpe flaskehalsene på arbejdsmarkedet.

2.3. Kriterierne i forbindelse med EU-retten

I dette afsnit vurderes udviklingen på de områder i EU-retten, hvor der ifølge rapporten fra maj 2006 skulle sættes yderligere ind efter to principper.

– Før det første områder, hvor der var registreret væsentlige fremskridt, og hvor Bulgariens forberedelser nu er på rette spor, forudsat at tempoet holdes.

– For det andet områder, hvor der stadig er behov for yderligere fremskridt, og hvor Bulgarien skal fortsætte med sine forberedelser.

2.3.1. Områder, hvor forberedelserne er på rette spor

Kapitel 2: Fri bevægelighed for personer

Med hensyn til **gensidig anerkendelse af erhvervskvalifikationer** blev sundhedsloven ændret i juli 2006, og styrkelsen af den administrative kapacitet fortsætter både med uddannelsestiltag og en videreudvikling af de relevante administrative strukturer. Der kan også noteres fremgang med hensyn til sundhedserhverv (læger, sygeplejersker, tandlæger, apotekere og jordmødre), koordination af uddannelse og automatisk gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, hvortil der blev udstedt gennemførelsesbestemmelser i august 2006. Bulgarien skal sørge for, at ovennævnte lovgivning gennemføres korrekt.

Kapitel 3: Fri udveksling af tjenesteydelser

På området **bankvæsen** blev loven om supplerende tilsyn med kreditinstitutter og loven om kreditinstitutter vedtaget i juli 2006. Loven om bankindlånsgaranti blev også ændret i juli 2006. Bulgarien skal endnu fuldføre overtagelsen af de nye EU-kapitalkravsregler for kreditinstitutter og investeringsfirmaer.

Med hensyn til **investeringstjenesteydelser** og **værdipapirmarkeder** blev loven om offentlig udbydelse af værdipapirer og loven om insiderhandel og misbrug af værdipapirmarkedet godkendt af rådet i juli 2006 og forelagt parlamentet til vedtagelse. På området **informationssamfundet** blev loven om e-handel vedtaget. Bulgarien har gjort gode fremskridt inden for bankvæsen, investeringstjenesteydelser og værdipapirmarkeder såvel som informationssamfundet.

Kapitel 7: Landbrug

Bulgarien har gjort fremskridt på nogle områder inden for landbruget. Det gælder oprettelsen af **betalingsorganet**, viden om **handelsmekanismerne** og oprettelse af de **fælles markedsordninger for vin og spiritus, oksekød og mejeriprodukter**. Der kan også konstateres en positiv udvikling inden for dyresundhed, særlig hvad angår **handel med levende dyr og animalske produkter, fælles foranstaltninger**, herunder zoonoser, og **dyrevelfærd**. For sidstnævntes vedkommende er der foretaget detaljerede analyser af håndhævelsen af EU-standarderne. Der er udarbejdet tilsvarende projekter med henblik på EU-støtte. Bulgarien har gjort gode fremskridt på ovennævnte områder.

Kapitel 8: Fiskeri

Med hensyn til **inspektion og kontrol** har Bulgarien overtaget EU-kravene vedrørende fangstregistrering og logbøger og håndhæver dem. Der er i forbindelse med **forvaltning af ressourcer og flåde** gjort væsentlige fremskridt med det satellitbaserede fiskerfartøjsovervågningssystem, som forventes at være operationelt for alle de relevante fartøjer ved tiltrædelsen. Bulgarien har med hensyn til forberedelserne til deltagelse i **EU's strukturforanstaltninger, fiskerifond** og **markedspolitik** taget vigtige skridt til at forbedre den administrative kapacitet og forbindelserne med fiskeindustrien. Kommissionen har desuden fået forelagt et udkast til en national strategisk plan.

Kapitel 9: Transport

Der kan noteres et vist fremskridt inden for **søtransport**. Parlamentet fik i august forelagt den ajourførte strategi for privatiseringen af Navybulgar. Indtil inspektioners uafhængighed kan garanteres med afslutningen af privatiseringsprocessen, varetager klassifikationsselskaber alle inspektioner, med undtagelse af inspektioner i henhold til den internationale kode for sikring af skibe og havnefaciliteter og den internationale kode for sikker skibsdrift samt udstedelse af dokumenter vedrørende skibets minimumsbemanding. Efter tiltrædelsen må sådanne inspektioner kun foretages af klassifikationsselskaber, som anerkendes af EU.

Kapitel 10: Beskatning

Bulgarien har gjort betydelige fremskridt på momsområdet. Der blev i juli 2006 vedtaget en ny momslov. Den indeholder bestemmelser om overtagelse af EF-ordningen. Med hensyn til it-sammenkobling er Bulgarien fortsat på rette spor, og der skal gøres en ekstra indsats for at færdiggøre systemet for anvendelse af moms på e-tjenester til tiden.

Kapitel 13: Beskæftigelse og socialpolitik

Bulgarien har gjort gode fremskridt på området **arbejdsret**. Arbejdsloven blev ændret i maj 2006 med EU-retten in mente, særlig hvad angår direktiverne om kollektive afskedigelser, virksomhedsoverdragelse, deltidsarbejde, tidsbegrænset arbejde, arbejdsgiveres insolvens, arbejdstid, skriftlig information om individuelle beskæftigelsesvilkår og beskyttelse af unge på arbejdspladsen. Der er vedtaget andre retsakter med henblik på overtagelse af direktivet om udstationering af arbejdstagere og direktiverne til supplering af det europæiske selskabs og det europæiske andelsselskabs statutter, direktivet om information og konsultation og direktivet om europæiske samarbejdsudvalg. De fleste mangler er dermed afhjulpet. Den administrative kapacitet og de interne kontrolmekanismer i arbejdsinspektoratet er dog utilstrækkelige og skal styrkes yderligere for at garantere en effektiv, upartisk anvendelse af EU-retten på dette område.

Der er registreret væsentlige fremskridt med forberedelserne til forvaltning af **Den Europæiske Socialfond (ESF)** særlig med hensyn til uddannelse af embedsmænd og rekruttering af ekstra personale.

Kapitel 21: Regionalpolitik

Med hensyn til de **institutionelle strukturer** (administrativ kapacitet) har Bulgarien gjort gode fremskridt med den løbende gennemførelse af rekrutteringsplaner for de forskellige berørte organer. Lønforhøjelser for embedsmænd, der varetager forvaltningen af EU-midler, har hjulpet til at ansætte kvalificeret personale. Der er tilrettelagt mange uddannelsestiltag for at sikre en effektiv implementering af strukturfondene.

Med hensyn til **overvågning og evaluering** har der været en fremgang med færdiggørelsen af det grundlæggende pilotsystem for forvaltnings- og informationssystemet. Der er gået grunduddannelse i gang, og der er udarbejdet et alsidigt uddannelsesprogram for alle slutbrugerne. Der er oprettet evalueringsafdelinger hos flere forvaltningsmyndigheder. Kapacitetsopbygningen skal ikke desto mindre styrkes på alle niveauer for at garantere, at alle EU-midler under overholdelse af EU-retten kan absorberes. Der skal desuden holdes øje med projektudvælgelsesprocedurerne og –gennemførelsen.

Kapitel 22: Miljø

Bulgarien har gjort gode fremskridt inden for **nuklear sikkerhed og strålingsbeskyttelse**. Personalet i det nukleare tilsynsagentur er blevet udvidet og omfatter nu eksperter med ansvar for aspekterne af medicinsk bestråling.

Kapitel 23: Forbruger- og sundhedsbeskyttelse

Der er gjort et betydeligt fremskridt med dette kapitel. Tilpasningen af den bulgarske lovgivning til EU-retten på både **sikkerhedsrelaterede** og **ikke-sikkerhedsrelaterede områder** er langt fremme med vedtagelsen af forbrugerkreditloven og ændringer af loven om forbrugerbeskyttelse. Blandt ny lovgivning kan nævnes støtteordningen for forbrugerorganisationer og forbrugerbeskyttelseskommissionens vedtægter. Der er udarbejdet et lovforslag vedrørende fjernsalg af finansielle tjenesteydelser til forbrugerne, men det skal endnu godkendes af den bulgarske regering og vedtages af parlamentet.

Der er rekrutteret yderligere personale og iværksat ekstra uddannelse for såvel de politiske beslutningstagende instanser som de håndhævende instanser. Det har betydet en forbedring af **markedstilsynet** gennem forbrugerbeskyttelseskommissionen og rådet for koordination og informationsudveksling. Sidstnævnte har til opgave at knytte kontakter mellem forbrugerbeskyttelseskommissionen og de tre andre større markedstilsynsmyndigheder. Aktiv deltagelse i det europæiske system for hurtig udveksling af oplysninger om nonfoodprodukter og udvidede inspektioner med administrativ opfølgning vidner om, at der foregår et passende markedstilsyn. 12 % af alle inspektioner har resulteret i administrative indgreb eller i otte tilfælde tilbagetrækning af produkter fra markedet.

Der er en effektiv bulgarsk forbrugerbevægelse under opbygning med tildeling af finansielle ressourcer til elleve bulgarske **forbrugerorganisationer** og vidtgående træning af personalet. Disse NGO'er har været formelt inddraget i markedstilsynet siden

undertegnelsen af et fælles arbejdsmemorandum med forbrugerbeskyttelseskommissionen. Der er startet en informationskampagne til at oplyse offentligheden om mål og midler inden for forbrugerbeskyttelse.

Kapitel 24: Samarbejde om retlige og indre anliggender

På **asylområdet** er den administrative kapacitet i flygtningeagenturet blevet styrket på passende måde.

På området **domstolssamarbejde i civil- og strafferetlige sager** er aftalen om Den Internationale Straffedomstols privilegier og immuniteter og Europarådets konvention om forhindring af terrorisme blevet ratificeret. Hvad angår kvaliteten af det internationale strafferetlige samarbejde, blev loven om vedtagelse og gennemførelse af beslutninger om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale vedtaget i juli 2006. Bulgarien har gjort gode fremskridt på disse områder.

2.3.2. Områder, hvor der skal gøres en ekstra indsats

Kapitel 3: Fri udveksling af tjenesteydelser

På **forsikringsområdet** blev der i juni 2006 vedtaget ændringer til forsikringsloven, som foreskriver, at garantifonden skal yde en obligatorisk genforsikringsdækning.

Der kører imidlertid mange biler rundt i Bulgarien med ugyldige nummerplader. Garantifondens genforsikringsprogram er endnu ikke gennemført. Den største udfordring er fortsat underskrivelsen af Multilateral Agreement of the UN Council of Bureaux og aftalen mellem erstatningsorganer og garantifonde, således at bulgarske køretøjer kan køre i hele EU uden kontrol ved grænsen af ansvarsforsikringspapirer, og for at sikre en komplet gennemførelse af 4. motorkøretøjsdirektiv. Der består derfor en risiko for, at det efter tiltrædelsen stadig vil være nødvendigt at kontrollere bulgarske motorkøretøjers forsikringspapirer ved grænsen, og at der ikke eller kun til dels vil blive ydet erstatning til trafikofre fra erstatningsorganer som omhandlet i nævnte direktivs artikel 6.

Bulgariens forberedelser på forsikringsområdet bør med udgangspunkt i de fremskridt, der er gjort siden maj 2006, fortsætte i de sidste måneder inden tiltrædelsen.

Den bulgarske lovgivning er med hensyn til **beskyttelse af personoplysninger** endnu ikke helt på linje med EU-retten. Der er stadig arbejde i gang med ændringer til loven om beskyttelse af personoplysninger, og man er endnu ikke færdig med rekrutteringen af ekstra personale til databeskyttelseskommissionen. Problemerne med manglende budgetmæssig uafhængighed og registrerings- og notifikationsordningens funktion skal løses. Aktivitetsniveauet med hensyn til håndhævelsestiltag og behandling af klager skal højnes, og tilsynsmyndigheden skal træffe konkrete beslutninger om, hvordan de ressourcer og beføjelser, som den allerede har til rådighed, skal udnyttes.

Kapitel 4: Fri bevægelighed for kapital

Der er gjort fremskridt med hensyn til **hvidvaskning af penge** med ændringen af loven

om bekæmpelse af hvidvaskning af penge, som i vid udstrækning afspejler kravene i 2. EU-direktiv om bekæmpelse af hvidvaskning af penge, og med tilpasningen af den bulgarske lovgivning til de reviderede henstillinger fra Financial Action Task Force om bekæmpelse af hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme. Bulgarien vil dog stadig skulle bevise sin evne til at præstere håndgribelige resultater med hensyn til retshåndhævelse og retsforfølgelse i sager om hvidvaskning af penge. *(Se også kapitel 1.2)*

Kapitel 5: Selskabsret

Bulgarien har gjort fremskridt med **beskyttelse af intellektuel og industriel ejendomsret**. Der blev i juli 2006 vedtaget ændringer af patentloven og i august 2006 ændringer af loven om varemærker og geografiske betegnelser og loven om industrielle mønstre. Der blev maj i Ruse afholdt en større oplysningskonference med bistand fra Verdensorganisationen for Intellektuel Ejendomsret og Europa-Kommissionen. Der blev i august 2006 startet en landsdækkende oplysningskampagne i de elektroniske medier. Rådet for intellektuel og industriel ejendomsret trådte sammen to gange. Der er også afholdt møder med industrisammenslutninger på området. Der er arrangeret uddannelseskurser for de relevante ministerier, patentkontoret, anklagemyndigheden og toldvæsenet. Kriminalitet på dette område er en vedvarende trussel og en virkelig udfordring for Bulgarien. Bulgarien skal sørge for, at brugere af beskyttet materiale, f.eks. kabelselskaber, overholder deres forpligtelser til at betale royalties.

Hvad angår den nyligt ændrede bulgarske patentlov er der opstået betænkeligheder med hensyn til nogle af ændringerne, som bevirker en indskrænkning af betingelserne i midlertidige beskyttelsesordninger for lægemidler. Det har i nogle tilfælde indskrænket erhvervede rettigheder.

Kapitel 7: Landbrug

Hvad angår **veterinærkontrolsystemerne på det indre marked**, skal Bulgarien endnu lægge sidste hånd på infrastruktur (grænseinspektionssteder) og procedurer for kontrol af levende dyr og produkter af animalsk oprindelse, som indføres fra tredjelande; det skal oprette et effektivt kontrolsystem for deltagelse til det indre marked og dokumentere, at databaserne for identifikation, registrering og kontrol med flytning af husdyrarter kan fungere i realtid, on-line og med flere brugere på én gang (sporbarhed). Der er behov for foranstaltninger til kontrol med **dyresygdomme** for at sikre, at landet holdes frit for klassisk svinepest. Endelig hvad angår **folkesundheden**, skal Bulgarien endnu foretage en fordeling af råmælk, som opfylder kravene, mellem mejerivirksomheder.

Kapitel 9: Transport

Inden for **lufttransport** har fælles inspektioner foretaget af Det Europæiske Luftfartssikkerhedsagentur (EASA) og Den Fælles Luftfartsmyndighed (JAA) afsløret betydelige og vedvarende mangler i den administrative kapacitet hos den bulgarske civile luftfartsmyndighed til at føre det nødvendige sikkerhedstilsyn, indfri EU-kravene med hensyn til certificering, luftdygtighed og vedligeholdelse af fly og garantere, at den store flåde af fly, der er konstrueret i det tidligere Sovjetunionens nu uafhængige stater, kan

opfylde disse krav.

Bulgarien skal for at efterleve de relevante EU-luftfartssikkerhedsregler snarest forelægge en plan til at korrigere alle mangler og gennemføre den inden for en stram tidsfrist i nært samarbejde med og under vejledning af EASA. EASA skal derefter kontrollere, at planen gennemføres ved en ny inspektion inden Bulgariens tiltrædelse.

Kapitel 10: Beskatning

Der kan med hensyn til **direkte beskatning** og **gensidig bistand** ikke rapporteres om fremskridt, da den relevante lovgivning endnu ikke er vedtaget af parlamentet. Bulgarien skal endnu nedlægge de afgiftsfri butikker for rejsende ved ankomsten.

Kapitel 13: Socialpolitik og beskæftigelse

På **folkesundhedsområdet** er der en yderligere lovgivningstilpasning i gang vedrørende blod og blodprodukter såvel som vævs- og cellemateriale som afslutning på tilpasningsprocessen. EU-reglerne om sporbarhed og anmeldelse af alvorlige bivirkninger og uønskede hændelser er overtaget. De relevante forvaltningsorganers administrative kapacitet er blevet styrket til en vis grad. Der foretages med regelmæssige mellemrum inspektioner af det aktuelle netværk af specialiserede institutioner, som om nødvendigt følges op af administrative indgreb eller sanktioner.

Hvad angår adgang til sundhedspleje, børns velfærd og omsorg for ældre og handicappede, er der endnu behov for en større indsats til at forbedre levevilkårene på institutioner, til at begrænse institutionalisering og til at realisere aktionerne i den nationale handlingsplan for Bulgariens politik for psykisk syge 2004-2012. Til trods for et vist fremskridt siden maj 2006 på området **arbejdsmarkedsdialog** kan topartsdialogen ikke siges at være nævneværdigt styrket, og behovet for en kapacitetsforbedring er stadig et uløst problem. Repræsentativitetskriterierne skal anvendes på upartisk måde på både arbejdsgiverorganisationer og fagforeninger. Deltagelse i trepartsdialogen skal begrænses til de af arbejdsmarkedsparternes organisationer, som har et socialt mandat. Bulgarien skal fremskynde forberedelserne på dette felt.

Med hensyn til **social inddragelse** findes der endnu flere uløste problemer. Bulgarien skal fortsætte undersøgelsesarbejdet og udviklingen af statistikker vedrørende fattigdom og social udelukkelse på basis af EU-indikatorerne for social inddragelse. Der skal arbejdes videre på at forbedre forholdene for sårbare grupper, særlig romaerne, og at fremme deres fulde integration i samfundet.

Bulgarien har gjort gode fremskridt på området **bekæmpelse af diskrimination**. Den administrative kapacitet i kommissionen for beskyttelse mod diskrimination skal dog forbedres. Indsatsen for at sikre en effektiv implementering af rammeprogrammet for ligestilling af roma-folket i det bulgarske samfund er utilstrækkelig.

Kapitel 14: Energi

Der er kun gjort begrænsede fremskridt med hensyn til **konkurrenceevne og det indre**

energimarked. Den generelle åbning af el- og gasmarkedet er under vejs, men der er dog stadig brug for en indsats til at fuldføre omstruktureringen af elselskabet NEK og gasselskabet Bulgargas. Bulgarien skal tillige afskaffe de eksisterende import-/eksportmonopoler ved tiltrædelsen som forudset i energiloven.

Der har været en vis fremgang på området **kerneenergi og nuklear sikkerhed**. De bulgarske myndigheder har fastlagt en levedygtig nedlukningsstrategi til at indfri deres forpligtelse til hurtigt at nedlukke og efterfølgende demontere reaktor 1-4 på Kozloduy-kernekraftværket.

Indsatsen skal dog fortsætte i form af konkretisering af de planlagte aktioner. Der skal endnu lægges sidste hånd på de operationelle og administrative foranstaltninger til gennemførelsen af strategien, særlig hvad angår tilsynsmyndighedens godkendelse af licensændringen for reaktor 1 og 2 med henblik på forberedelsesarbejdet med nedlukning og demontering samt udstedelse af en nuleffektlicens for reaktor 3 og 4. Det er nødvendigt for efterfølgende gennemførelse af den reviderede strategi, som kan garantere en uigenkaldelig lukning af alle kernekraftværkets fire reaktorer.

Kapitel 15: Industripolitik

Der er gjort fremskridt på området **privatisering og omstrukturering**. *(Se også det økonomiske afsnit)*. Der er imidlertid ikke sket meget med omstruktureringen af stålindustrien. Bulgarien har anmodet om en forlængelse af omstruktureringsperioden indtil 2008. Det har accepteret at forlænge muligheden for tilbagekrævning af statsstøtte, hvis betingelserne ikke er opfyldt, indtil 2008.

Kapitel 19: Elektronisk kommunikation og informationsteknologi

Der skal endnu løses visse centrale problemer inden for **elektronisk kommunikation og informationsteknologi**. Vedtagelsen af den nye primærret til overtagelse af EU-retten pr. 2002 og efterfølgende gennemførelsesbestemmelser er stadig under vejs. Der er endnu ikke truffet passende reguleringsforanstaltninger vedrørende engrospriserne på mobiltelefoner og anvendelse af effektive omkostningsberegningssystemer. Disse foranstaltninger skal sikre nøjagtige og redelige prisforpligtelser i forbindelse med sammenkobling, adskillelse, adgang og taletjenester i detailleddet. Den nationale tilsynsmyndighed bør endvidere gives udvidet kapacitet og fuldstændig uafhængighed til at udføre sine reguleringsopgaver. Bulgariens forberedelser er fortsat utilstrækkelige til at sikre overensstemmelse med EU's reguleringsbestemmelser inden tiltrædelsen.

Kapitel 21: Regionalpolitik og koordination af strukturinstrumenter

Programmeringen forløber planmæssigt. Dog skal der sættes mere ind på at skabe en passende beholdning af velforberedte projekter på bedding. Bulgarien risikerer ikke at have forberedt projekter nok inden tiltrædelsen og derfor ikke vil være i stand til at absorbere sin finansielle tildeling fra strukturfondene.

Resultaterne i forbindelse med oprettelsen og driften af et forsvarligt og effektivt system for **finansforvaltning og –kontrol** skal endnu efterprøves, særlig hvad angår interne

revisionsafdelinger, hvis arbejde har været begrænset, og som endnu ikke er nået op på en acceptabel standard. Der er sket fremskridt med rekruttering og uddannelse af personale, men der skal endnu lægges sidste hånd på de komplekse rekrutterings- og uddannelsesplaner. Procedurehåndbøgerne befinder sig på udkaststadiet. De vil skulle færdiggøres hurtigt, og der skal tilrettelægges træning i brugen af dem. Der vil skulle afprøves procedurer og fastlægges rutiner. Der er hos alle forvaltningsmyndigheder oprettet afdelinger til forudgående kontrol, men det skal endnu vise sig, om procedurerne for offentlige indkøb i denne sammenhæng fungerer ordentligt.

Kapitel 22: Miljø

Der er ikke taget specifikke skridt til at oplyse og inddrage offentligheden i integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC) og NATURA 2000 på området **horisontal lovgivning**. Der er afsat finansielle ressourcer til oprettelse af et offentligt tilgængeligt register over vurderinger af virkningerne på miljøet. Men der er endnu ikke oprettet noget register.

Der er med hensyn til **affaldsforvaltning** sket meget lidt med rekruttering af personale på regionalt plan. Udviklingen af integrerede net af affaldsbortskaffelsesanlæg bliver overset.

Hvad angår **vandkvalitet**, skal der foretages tilpasninger af loven om vand, for at den kan anses for at være helt tilpasset EU's rammedirektiv om vand.

Dog giver visse faktorer stadig anledning til betænkeligheder.

Der er behov for en yderligere styrkelse af den administrative kapacitet i henseende til personale, laboratorier og udstyr, særlig på regionalt plan.

Hvad angår **IPPC og risikostyring**, er der sket fremskridt. Der er hidtil udstedt 108 integrerede tilladelser ud af i alt 230, som skal udstedes inden udgangen af oktober 2007. For de andre anlægs vedkommende er procedurerne gået i gang. Processen med udstedelse af de resterende tilladelser og håndhævelse af alle tilladelserne skal fortsættes, således at den kan afsluttes til tiden.

Overtagelsen af EU-retten vedrørende **luftkvalitet** halter bagud. Der er stadig behov for en større indsats til overtagelse af de resterende direktiver vedrørende luft (omgivende luft, nationale emissionslofter, emissionshandel, svovlindhold i flydende brændstoffer).

Der skal sættes kraftigt ind på at skabe fremskridt – som planlagt – med gennemførelsen af foranstaltninger på dette område.

Kapitel 24: Samarbejde om retlige og indre anliggender

Der er noteret fremskridt med forberedelserne til anvendelse af **Schengen-reglerne og forvaltningen af EU's fremtidige ydre grænse**. Efter implementeringen af strategien og handlingsplanen for integreret grænseforvaltning blev der i maj 2006 udstationeret fælles undersøgelseshold i grænseområdet, og i juni 2006 blev der indsat fælles mobile hold af toldembedsmænd og grænsepolitifolk i grænseområdet. Der er i øjeblikket 13 sådanne

hold i aktion. I juni 2006 vedtog Bulgarien en handlingsplan for at forberede sig på at deltage i SIS II på et senere tidspunkt efter tiltrædelsen. Forberedelserne til deltagelse i Schengen-samarbejdet efter tiltrædelsen er i det store hele på rette spor, men Bulgarien vil også i praksis skulle bevise, at dets forberedelsesarbejde er helt fokuseret på SIS II og ikke SIS I+. Rekrutteringen af ekstra personale er fortsat: 137 af de planlagte 200 ekstra grænsepolitifolk i 2006 er blevet ansat. I juli 2006 indførtes princippet med 'one desk payment' som et pilotprojekt ved Lesovo-grænseovergangsstedet på den bulgarsk-tyrkiske grænse, men det skal nu udvides til hele den bulgarske grænse for at mindske risikoen for korruption ved grænsen. I august 2006 indgik det bulgarske grænsepoliti og Det Europæiske Agentur for Forvaltning af det Operative Samarbejde ved EU-medlemsstaternes Ydre Grænser FRONTEX en samarbejdsaftale. Ligeledes i august blev der indgået en aftale med Rumænien om statsgrænseordningen og om samarbejde om og gensidig bistand i grænsespørgsmål. I perioden maj-september 2006 blev 220 personer tilbageholdt ved den bulgarske statsgrænse, medens 499 blev afvist ved grænseovergangssteder.

Bulgariens grænser er meget sårbare over for smugling af mennesker og varer, og der bør fortsat investeres i moderne udstyr og veluddannet personale for at garantere et højt kontrolniveau.

Den administrative kapacitet i det nationale kontaktsted for **narkotika** under Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug er ikke blevet styrket. Bulgarien er fortsat et vigtigt transitland for narkotikasmugling. Det er stadig et problem at få anvendt foranstaltningerne mod narkotika effektivt. Siden maj 2006 er der ved de bulgarske grænser blevet beslaglagt ca. 180 kg heroin, 30 kg hashish og over 200 kg amfetamin sammen med mindre mængder marihuana, ecstacy og kokain.

Se nærmere om **databeskyttelse** i kapitel 3.

Kapitel 28: Finanskontrol

Der er med hensyn til **beskyttelse af EU's finansielle interesser** noteret nogle forbedringer med bekæmpelse af bedrageri. Strategien i den forbindelse og den dertil knyttede handlingsplan er blevet udbygget, og aktiviteterne er hidtil blevet omsat i praksis. Der blev i juli oprettet en central afdeling i AFCOS til at forbedre de nationale instansers koordinationskapacitet og samarbejde med OLAF i kampen mod bedrageri og indsatsen for at beskytte EU's finansielle interesser. Det er nu op til den centrale afdeling sammen med et godt samarbejde mellem de relevante nationale instanser inden for denne struktur at sørge for, at EU's finansielle interesser beskyttes effektivt.

3. Oversættelse af EU-retten til bulgarsk

Bulgarien mangler endnu at oversætte ca. 1,4 % af EU-retten (omkring 1 360 sider) og at revidere ca. 16 % (omkring 15 000 sider). Sammenholdt med situationen på andre stadier i produktionen (korrekturlæsning, korrektioner, sidste bearbejdning af institutionernes juridiske revisorer) betyder det, at ca. 51 % af det samlede antal sider (ca. 48 000 sider) endnu ikke er blevet forberedt til den særlige udgave af EU's Tidende, som offentliggøres

fra udvidelsesdatoen.

Det er af yderste vigtighed, at hele EU-retten er oversat og revideret før tiltrædelsen, således at der er garanteret retssikkerhed i forbindelse med den afledte ret. Bulgarien opfordres til at optrappe sine bestræbelser på at nå dette mål.

LANDEBILAG - RUMÆNIEN

1. Spørgsmål, der blev fremhævet i konklusionen af rapporten fra maj, og som krævede yderligere opmærksomhed

1.1. Politiske kriterier

Retssystemet

Der er gjort yderligere fremskridt med reformen af retssystemet. Arbejdet med at gennemføre den nationale strategi og handlingsplan for reformen er fortsat. I maj 2006 blev der vedtaget en forligslov med en alternativ ordning for afgørelse af tvister. Der vil blive oprettet et forligsråd, som skal føre tilsyn med lovens anvendelse. Justitsministeriet, det øverste retsråd, praktiserende dommere og anklagere, advokater og udenlandske eksperter er gået i gang med en fundamental revision af civillovbogen og straffeloven. Dette arbejde skulle være fuldført i tredje kvartal af 2007. Antallet af uafsluttede sager ved den civilretlige instans af højesteret er faldet fra 6 126 ved udgangen af februar 2006 til 5 160 i september.

I juli 2006 trådte statsadvokaten og lederne af den rumænske efterretningstjeneste, den rumænske udenlandske efterretningstjeneste og generaldirektoratet for efterretning og intern beskyttelse tilbage, efter at det lykkedes den anklagede i en sag om terrorisme at forsvinde og siden tage flugten ud af landet. Retsinspektorer har indledt en foreløbig undersøgelse af de involverede anklagere og dommere.

Det øverste retsråd er gået i gang med at opstille en liste over sager, der behandles ved domstolene, efter hvor komplicerede de er, og at udmåle, hvor lang tid der bruges på disse sager i gennemsnit, således at domstolene kan forvalte de menneskelige ressourcer i retsvæsenet mere effektivt. Der er iværksat et forsøgsprojekt ved 17 domstole, hvor dommerfuldmægtige vil få mulighed for at varetage flere administrative opgaver, som hidtil har været dommernes, således at deres arbejdsbyrde mindskes. I juni foreslog retsrådet forbedringer til lovgivningen om disciplinære sanktioner for dommere. Formålet er at sikre, at dommere, som er genstand for undersøgelse, ikke har mulighed for at gå på tidlig pension for at undgå sanktioner, og at forhindre dem i at fortsætte med at afsige domme, når først retsrådet har truffet en indledende beslutning om at sætte dem fra embedet.

Retsrådets handlingsplan bliver implementeret efter planen, og følgende foranstaltninger er blevet truffet: for det første er der vedtaget interne regler, som forhindrer rådets medlemmer i at stemme i disciplinærsager, som vedrører deres egen ret eller anklagerkontor, for det andet er der taget skridt til at sikre en mere ensartet fortolkning og anvendelse af lovene, for det tredje er der fastlagt flere objektive kriterier for dommeres og anklageres forfremmelse, og for det fjerde er der opstillet nye objektive kriterier for ansættelse af personale i inspektionsdepartementet, som allerede er blevet anvendt i forbindelse med udvælgelsen af tre nye retsinspektorer.

I maj 2006 ratificerede parlamentet kontrakten om istandsættelse af 25 domstole.

Justitspalæet i Bukarest blev genåbnet i august og huser nu appelretten i Bukarest og en lokal ret. Man har fortsat arbejdet med at installere moderne it-udstyr ved alle domstole og anklagemyndigheder, og fra juli 2006 er alle domstole forbundet via et sikkert netværk. Dette netværk vil nu blive udvidet til alle anklagemyndighedens kontorer. Software til behandling af sagsakter og forvaltningssystem bruges nu ved 152 af Rumæniens 237 domstole og i 40 af anklagemyndighedens 235 kontorer. Der er etableret lokale netværk ved 82 % af domstolene og 90 % af anklagemyndighedens kontorer. Siden juli 2006 har alle domstole og anklagemyndighedens kontorer haft on-line-adgang til lovgivning og retspraksis.

Visse forhold giver imidlertid fortsat anledning til bekymring.

Det er endnu ikke sikret, at loven fortolkes og anvendes på helt samme måde af alle domstole over hele landet. Fem af de 14, der er blevet udpeget som medlemmer af det øverste retsråd, er fortsat udsat for potentielle interessekonflikter i inspektionsanliggender, da de har ledende poster ved domstole eller hos anklagermyndigheden. Det er endnu ikke sikret, at de fleste af de nuværende retsinspektorer arbejder tilstrækkeligt objektivt. Nye inspektorer bør ansættes efter den nye procedure, således at antallet af ubesatte stillinger reduceres og regionernes repræsentativitet blandt inspektorerne øges. Det øverste retsråd har endnu ikke behandlet problemet, at det belaster rådets omdømme som et kollektivt organ, at individuelle medlemmer udviser uetisk adfærd. Der er ikke vedtaget nogen lovgivning om retshjælp. Der er endnu ikke udpeget en ny statsadvokat. Der er endnu ikke taget skridt til at afhjælpe de alvorlige mangler, der forekommer i forvaltningen i ministeriet for offentlige anliggender, såvel som den meget ujævne fordeling af arbejdsbyrden, manglende relevant videreuddannelse og manglen på muligheder for at indsamle statistiske oplysninger. Disse forhold vil skulle behandles som en prioritet.

Globalt set gøres der fortsat fremskridt med reformen af retssystemet, navnlig er den administrative kapacitet blevet styrket. En yderligere indsats er dog nødvendig for at sikre, at loven fortolkes og anvendes på samme måde, så der skabes retssikkerhed. Det øverste retsråd er gået i gang med at løse nogle af de vigtigste problemer i retssystemet ved hjælp af den nyligt vedtagne handlingsplan, men spørgsmålet om potentielle interessekonflikter og etiske konflikter i forbindelse med visse medlemmer af rådet giver fortsat anledning til betænkelighed. Det er også nødvendigt at få rettet op på den dårlige forvaltning i ministeriet for offentlige anliggender.

Foranstaltninger til bekæmpelse af korruption

Rumænien har fortsat gjort fremskridt med bekæmpelse af korruption. Implementeringen af den nationale strategi- og handlingsplan for korruptionsbekæmpelse fortsætter. I juni 2006 blev der vedtaget ændringer til straffeloven med indføjelse af bestemmelser om juridiske personers strafferetlige ansvar. I juli blev der vedtaget nye love om skærpelse af reglerne for finansiering af politiske partier.

Upartiske undersøgelser af påstande om korruption på højt niveau har fortsat givet bedre resultater både mængde- og kvalitetsmæssigt. Det nationale korruptionsbekæmpelsesdirektorat (DNA) har indledt undersøgelser i tre nye sager om

korruption på højt niveau, hvor et tidligere parlamentsmedlem, en ledende skikkelse fra en lokalregering og højtstående embedsmand er involveret. Direktoratet har rejst tiltale mod syv personer i sager om korruption på højt niveau; det drejer sig om fire politikere fra koalitionsregeringen, to fra oppositionen og en højt profileret forretningsmand. Direktoratet har også rejst tiltale mod fem dommere og er i færd med at undersøge yderligere to dommere. Siden marts 2006 har direktoratet for korruptionsbekæmpelse rejst tiltale mod i alt 199 mistænkte, og domstolene har afsagt indledende domme mod 87 sagsøgte og endelige domme mod 82 i sager, som direktoratet havde indledt. Kvaliteten af undersøgelserne er blevet bedre, hvilket har betydet, at flere sager, som blev standset af den tidligere ledelse, nu er blevet åbnet igen, og der er iværksat nye undersøgelser af mangeårige skandaler i forbindelse med offentlige indkøb. Bekæmpelsen af korruption er blevet mere effektiv, fordi direktoratet iværksætter flere undersøgelser på basis af oplysninger fra offentlige kontrolorganer. I maj fik direktoratet tildelt yderligere 56 stillinger.

Generaldirektoratet for korruptionsbekæmpelse (DGA) under forvaltnings- og indenrigsministeriet har nu 298 ansatte, som arbejder på nationalt og lokalt niveau. Siden maj har det gennemført indledende undersøgelser af 615 personer og overgivet disse sagsakter til den kompetente anklagemyndighed, hvilket førte til tiltale i 157 tilfælde. Generaldirektoratet har også gennemført integritetsundersøgelser, som viste korruption i ministeriet. I maj og juni foretog den nationale toldmyndighed kontrol af 42 personer blandt personalet, også på basis af klager fra offentligheden, og traf derefter disciplinære sanktioner over for 41 og sendte i et tilfælde sagsakterne videre til direktoratet for korruptionsbekæmpelse til yderligere strafferetlig undersøgelse. I september resulterede forskellige fællesaktioner mellem generaldirektoratet og direktoratet i, at bl.a. 30 toldbetjente og flere offentlige tjenestemænd blev arresteret, hvilket understreger det gode samarbejde, der nu er etableret mellem de to korruptionsbekæmpelsesorganer.

Der er iværksat to nationale kampagner, som skal bidrage til at øge offentlighedens og tjenestemændenes opmærksomhed om de negative følger af korruption, også inden for retssystemet.

Visse forhold giver imidlertid fortsat anledning til bekymring.

Der er behov for, at alle politiske aktører udviser klar politisk vilje til at demonstrere, at de seneste positive fremskridt med bekæmpelse af korruption er permanente og uafvendelige. I parlamentet har der været flere forsøg på at svække det foreslåede nationale integritetsagenturs arbejde under behandlingen af det lovudkast, som Rumænien har forpligtet sig til at vedtage i den nationale strategi- og handlingsplan mod korruption.

I parlamentet har der også været forsøg på at ændre proceduren for udvælgelse af både Rumæniens statsadvokat og lederen af det nationale korruptionsbekæmpelsesdirektorat, hvilket kunne skabe yderligere usikkerhed omkring love og institutioner i forbindelse med rammerne for korruptionsbekæmpelse. De reformer, der er foretaget i justitsministeriet og direktoratet for korruptionsbekæmpelse, må kompletteres med en resolut indsats fra alle andre forvaltningsorganer, den lovgivende myndighed og retsvæsenet. Der må etableres et bedre samarbejde mellem de to specialiserede anklagemyndigheder i forbindelse med sager

om korruption på højt niveau og organiseret kriminalitet. Der er endnu ikke skabt sikkerhed for, at alle dommere har tilstrækkeligt specialistkendskab til at påhøre og dømme i komplicerede sager vedrørende finansiel og økonomisk kriminalitet. Der er stadig ikke blevet afsagt endelige domme i sager om korruption på højt niveau, der er baseret på de nye undersøgelser, som direktoratet indledte i september 2005. Korruption er fortsat en kilde til bekymring.

Visse sektorer som sundhed, uddannelse og lokalt styre er specielt sårbare. Generelt er der sket fremskridt med bekæmpelse af korruption, navnlig er der iværksat strafferetlige undersøgelser og indledt tiltaleforhold. Yderligere tiltaleforhold, retssager, domfældelse og straffe med afskrækkende virkning i sager på højt niveau er stadig påkrævet, således at de seneste fremskridt bliver permanente og uafvendelige. Alle politiske aktører må vise, at de har forpligtet sig til at bekæmpe korruption, og sikre, at ingen kan føle sig hævet over loven. Når der er oprettet et effektivt integritetsagentur, og samarbejdet mellem anklagere, som arbejder med sager om korruption og organiseret kriminalitet, er blevet bedre, må der sikres stabilitet omkring de lovmæssige og institutionelle rammer for korruptionsbekæmpelse.

1.2. *EU-retten* - kriterier

Akkreditering af betalingsorganer

Der er for nylig gjort fremskridt med oprettelse af betalingsorganer. Kontrakten med IT-selskabet om udvikling af software blev underskrevet den 15. juli, og arbejdet startede sidst i august. Der er udarbejdet en detaljeret plan for arbejdet. Mere it-udstyr er installeret. Der er ansat mere personale, og man er gået i gang med uddannelsesforanstaltninger.

Visse forhold giver imidlertid fortsat anledning til bekymring.

Mange spørgsmål angående betalingsorganerne er endnu ikke afklaret som rettidig installering af et it-system, kravene til personalet, udstyr og kontorlokaler og ufuldstændige forvaltnings- og kontrolprocedurer i mange tilfælde.

Generelt er der stadig risiko for, at betalingsorganerne ikke vil fungere korrekt på tidspunktet for tiltrædelsen.

Integreret forvaltnings- og kontrolsystem (IACS)

Der er for nylig gjort fremskridt med oprettelse af det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem (IACS). Kontrakten med it-selskabet om udvikling af software til IACS blev undertegnet den 15. juli og arbejdet indledt i slutningen af juli. Der er udarbejdet en detaljeret plan for arbejdet, og modulet til landbrugsbedriftsregisteret (LPIS) er blevet udviklet. Registeret indeholder oplysninger om de fleste landbrugere, og der er gjort yderligere fremskridt med en forbindelse mellem registeret og markidentifikationssystemet/geografisk oplysningssystem (LPIS/GIS). Der er skaffet flere midler til etableringen af LPIS/GIS, hvilket har fremskyndet arbejdet.

Visse forhold giver imidlertid fortsat anledning til bekymring.

Flere spørgsmål er endnu ikke blevet behandlet vedrørende rettidig gennemførelse af et særligt it-system for IACS, den stramme tidsplan for færdiggørelsen af LPIS/GIS og kvaliteten. Der skal ansættes og uddannes mere personale til at aflægge kontrolbesøg på stedet, indkøbe udstyr og færdiggøre procedurehåndbøgerne.

Generelt er der stadig risiko for, at IACS ikke vil fungere korrekt på tidspunktet for tiltrædelsen. En resolut indsats i hele perioden, inden det nye system er indført, er stadig påkrævet, hvis det skal være muligt at sikre, at IACS-systemet kommer i gang.

TSE og animalske biprodukter

Rumænien har gjort gode fremskridt hvad angår indsamling og behandling af døde dyr og animalske produkter (TSE). Der er undertegnet udbudskontrakter om indsamling, bortskaffelse og behandling af animalske biprodukter med et ungarsk-rumænsk konsortium. Det er blevet fastlagt, hvordan destruktionssystemet organiseres fra januar 2007. De tre eksisterende destruktionsanstalter i Popesti, Coldea og Dej vil blive moderniseret, så de kan behandle animalske biprodukter efter EU-normer. Veterinærmyndighederne og konsortiet har indgået aftale om et detaljeret program for omstrukturering og modernisering af hvert enkelt anlæg. Animalsk affald i risikokategori 1 og 2 (højrisikomateriale) vil kun blive behandlet i Coldea, hvorimod destruktionsanstalterne i Popesti og Dej vil behandle animalsk affald i risikokategori 3 (lavrisikomateriale). To forbrændingsanlæg skal tage sig af affald fra destruktionsanstalten i Coldea. I konsortiets program indgår også oprettelse af 21 særlige indsamlingssteder og transportmidler. Konsortiet har ligeledes forpligtet sig til at brænde det meste af lageret af kød og benmel.

Konsortiet har også til hensigt at bygge fire nye destruktionsanstalter, som efterhånden skal erstatte de nuværende. I juni 2006 blev der oprettet en kommission, som skal koordinere arbejdet med at få etableret et destruktionssystem i Rumænien, som er i overensstemmelse med EU-forskrifterne. Hver regional myndighed i landet har udpeget en person, som skal føre tilsyn med, hvordan systemet udvikler sig.

Visse forhold giver imidlertid fortsat anledning til bekymring.

Fristerne for modernisering og bygning af destruktionsanlæggene, der er sat til udgangen af november 2006, er meget stramme, når der skal sikres godkendelse fra de rumænske veterinærmyndigheder og anmeldelse til Kommissionen. Tidsplanen for bygning og/eller modernisering af de midlertidige indsamlingssteder såvel som tidsplanen for erhvervelse af transportmidler giver anledning til samme bekymring.

Skatteadministration – driftskompatibilitet mellem it-systemer

Rumænien har gjort betydelige fremskridt med forberedelserne til momsinformationsudvekslingssystemet (VIES), moms på e-tjenester (VoES) og systemet til udveksling af punktafgiftsoplysninger (SEED). Det rumænske ministerium for

offentlige finanser har overtaget ansvaret for systemets gennemførelse og har indsat projekthold. Rumænien har bestået de nødvendige overensstemmelsestests til at foretage udvekslinger inden for Fællesskabet af moms og oplysninger om punktafgifter og opfylder således sine forpligtelser på dette område. Udviklingen af VoES er i fuld gang, og systemet vil være fuldt operationelt ved tiltrædelsen, forudsat at Rumænien fastholder det nuværende tempo.

2. Andre spørgsmål, i forbindelse med hvilke der var behov for yderligere fremskridt i maj 2006

Dette afsnit indeholder en vurdering af Rumæniens fremskridt med hensyn til forhold angående de politiske og økonomiske kriterier og de områder i *EU-retten*, som stadig ikke var blevet afklaret i rapporten fra maj.

2.1. Politiske kriterier

Reform af den offentlige forvaltning

Der er gjort fremskridt med reformen af den offentlige forvaltning. Parlamentet vedtog to meget centrale love i juli. Den første er loven om lokale offentlige finanser, den anden er loven vedrørende tjenestemænd, som ændrer vedtægten for tjenestemænd. Førstnævnte lov kompletterer lovrammerne for decentralisering. Arbejdet fortsætter med at sikre, at kompetencer bliver overført fra centralregeringen til det bedst egnede subnationale niveau. Man er i færd med at opstille tidsplaner og procedurer for decentralisering af ansvar og ressourceforvaltning, herunder også finansforvaltning. Decentraliseringsprocessen er ved at komme i gang.

Sigtet med den ændrede lov vedrørende tjenestemænd er administrativ decentralisering. Den omfatter også forbedring af ansættelsesproceduren og fastlægger, hvad der er tjenestemænds rettigheder og pligter. Formålet er også at fastlægge karrierestrukturer og procedurer for ansættelse af tjenestemænd på højt niveau samt at afpolitisere tjenesterne.

Der er gjort fremskridt med forbedring af kapaciteten til politikudformning. Regeringen har defineret sit generalsekretariats rolle. Den har også udarbejdet en håndbog om konsekvensanalysemetoder og en omfattende metode for strategisk planlægning i ministerierne og generalsekretariatet. Sidstnævnte omfatter foranstaltninger, som giver myndighederne klare og alsidige rammer for udarbejdelse og koordination af offentlige politikforslag med aktiv inddragelse af civilsamfundet.

Visse forhold giver imidlertid fortsat anledning til bekymring.

Arbejdet med at udarbejde en ny lov om individuel løn for tjenestemænd som supplement til den nye vedtægt for tjenestemænd vil sandsynligvis blive yderligere forsinket. Regeringen gør fortsat brug af nøddekreter for at få love igennem (105 love er blevet godkendt mellem februar og juli 2006). Brugen af nøddekreter betyder, at parlamentets rolle som lovgivningsinstans og tilsynsorgan tilsidesættes, hvilket kun burde ske under ganske særlige omstændigheder.

Menneskehandel

Strategi- og handlingsplanen 2006-2010 for bekæmpelse af menneskehandel blev vedtaget i august 2006. Der er gjort fremskridt, idet flere ubesatte stillinger i det nationale agentur for forebyggelse af menneskehandel og kontrol med hjælpen til ofrene er blevet besat. Der vil blive oprettet otte regionalkontorer og et it-system til registrering af ofre, som er vendt tilbage, således at de kan få hjælp. Der er planlagt et delvis statsfinansieret program for medicinsk, psykologisk og juridisk støtte til ofrene. I 2006 har det hidtil været muligt at hjælpe i alt 130 ofre for menneskehandel i statsdrevne centre, ngo-centre eller hjemme. I maj 2006 blev der afsløret 45 tilfælde af menneskehandel, som omfattede 91 menneskehandlere, hvoraf 15 blev arresteret.

Visse forhold giver imidlertid fortsat anledning til bekymring.

En yderligere indsats er nødvendig for at gøre det lettere at reintegrere ofrene i samfundet. I agenturet er 16 stillinger ud af 34 stadig ikke besat. Et større budget, som afspejler de opgaver, agenturet er blevet tildelt, er endnu ikke blevet vedtaget. Det it-system, der er nødvendigt til at registrere ofre, som vender tilbage, fungerer ikke endnu, og der er kun truffet ganske få foranstaltninger til støtte for ofrenes reintegrering i samfundet.

Mishandling i arrester og fængsler

Der er gjort fremskridt med forbedringen af forholdene i fængslerne. Det rumænske politi har ladet seks arrester sætte i stand og lukket en. I maj og juni foretog politiet inspektion af forholdene i forbindelse med varetægtsfængsling i ni departementer og på fem politistationer i Bukarest. Der blev ikke konstateret overtrædelser af menneskerettighederne eller procedurenormer som f.eks. at indsætte varetægtsfanger og dømte fanger i samme celle. Det centrale direktorat for strafferetlig forfølgelse har modtaget tre klager over mishandling foretaget af politibetjente. De efterfølgende undersøgelser viste dog, at klagerne ikke var berettiget. I juni 2006 blev der vedtaget en lov om håndhævelse af strafferetlige sanktioner, som indeholder bestemmelser om forskellige forhold i de forskellige fængsler (højsikkerhedsfængsler, lukkede, halvåbne og åbne fængsler). Loven betyder også, at det bliver lettere at forbedre forholdene i fængslerne, og at dommerne bedre kan føre tilsyn med de domme, der afsones.

Visse forhold giver imidlertid fortsat anledning til bekymring.

Der rapporteres stadig om, at det lovhåndhævende personale og fængselspersonalet mishandler fanger og bl.a. gør overdreven brug af vold. Det er stadig sådan, at disse klager sjældent bliver behandlet ved en domstol, og siden har der ikke været nogen tilfælde af sanktioner. Bestræbelserne på at få flyttet varetægtsfanger fra kældre i politistationer til bedre forhold bør fortsætte.

Beskyttelse af børn

Hvad angår beskyttelse af børn, er der gjort yderligere fremskridt. Myndighederne fortsætter arbejdet med at gennemføre lovgivningen fra 2005 om børns rettigheder og adoption af børn. Rumæniens lovgivning er således blevet bragt på linje med FN-konventionen om barnets rettigheder og i overensstemmelse med medlemsstaternes lovgivninger. Antallet af institutionsanbragte børn falder stadig. Forholdene i de institutioner, der er tilbage, er forbedret kraftigt og er nu generelt af god standard. Mange børn er blevet genforenet med deres familier eller er blevet anbragt i pleje med uddannet personale. Handlingsplanen for hjælp til mødre, så de ikke forlader deres nyfødte børn, er endnu ikke blevet ført ud i praksis. Hvad angår handikappede børn, har de rumænske myndigheder oprettet en arbejdsgruppe, som skal følge børnenes vilkår nøje i forsorgscentre, hospitaler og kostskoler med henblik på forbedringer.

Sundhedssystemet for handikappede og psykisk syge

Der er gjort begrænset fremskridt. Handlingsplanen for gennemførelse af reformstrategien for psykisk syge 2006–2009 blev vedtaget i maj 2006. I august 2006 blev der oprettet et

nationalt center for mental sundhed, som skal stå for koordineringen af denne reform. Arbejdet med at ansætte socialarbejdere, som skal føre tilsyn med, om menneskerettighederne overholdes i psykiatriske institutioner, fortsætter og bør hurtigst muligt afsluttes. Hvad handikappede angår, fortsætter arbejdet med at nedbringe antallet af institutionsanbragte. Den nationale myndighed for handikappede har for nylig tildelt midler til ngo'er, som skal oprette særlige tjenester for handikappede. Der arbejdes med forberedelserne til 18 sociale tjenesteydelser med tilbud som træning og erhvervsmæssig integration, daginstitutioner og beskyttede boliger.

Visse forhold giver imidlertid fortsat anledning til bekymring.

Hvad handikappede angår, er det nu nødvendigt klart at prioritere følgende: etablering af alternative tjenester på lokalt plan såvel som bedre adgang til beskæftigelse og uddannelse. Selv om der er taget flere skridt til at løse de mest pressende problemer i forbindelse med psykisk syge, er det nødvendigt med en større indsats, hvis det skal blive muligt at afskaffe al overbelægning i psykiatriske institutioner og sikre tilstrækkeligt med personale og passende behandlingsmuligheder. Hvis det skal være muligt at sikre, at reformen vedrørende psykisk syge bliver gennemført, må arbejdet indgå som led i et overordnet tiltag og en indsats for fortsat kontrol.

Tilbagegivelse af ejendom

Der er gjort visse fremskridt i forbindelse med tilbagegivelse af ejendom. Lovgivningen på området er blevet ændret, således at ordningen for fastlæggelse og udbetaling af kompensation er blevet forenklet. Behandlingen af klager er dog fortsat meget langsom.

Beskyttelse og integration af mindretal

Med hensyn til beskyttelse af mindretal kan der kun rapporteres om begrænset fremskridt. Parlamentet har endnu ikke afsluttet sin drøftelse af udkastet til loven om nationale mindretals status og principperne for retfærdighed og ligestilling, som omfatter alle mindretal. Denne lovgivningsproces må følges meget nøje. Den nye nationale beskæftigelsesplan, som blev vedtaget i august 2006, foreskriver målrettede aktioner for mindretal, herunder romaerne. Loven om forebyggelse mod og sanktionering af alle former for forskelsbehandling er blevet ændret, så den opfylder EU's normer og det nationale råd for bekæmpelse af forskelsbehandlings uafhængighed. Det nationale agentur for romamindretallets anliggender har fået bedre administrativ kapacitet gennem oprettelse af regionalkontorer. Agenturet er også begyndt at gennemføre samfundsudviklingsprojekter, som kunne give et omfattende og langvarigt bidrag til at forbedre romaernes forhold. Visse forhold giver imidlertid fortsat anledning til bekymring.

Implementeringen sker kun langsomt. Roma-mindretallets sociale integration er stadigvæk et strukturelt problem. Deres generelle levevilkår er stadig dårlige. Beskæftigelsesforanstaltningerne bør udbygges yderligere og implementeres. De nødvendige ressourcer til strategier og politikker for romaer er ikke altid sikret, navnlig ikke på lokalt niveau. De rumænske myndigheder gennemfører endnu ikke på alle niveauer en politik, som indebærer nultolerance over for racisme mod romaerne.

Der forekommer stadig tilfælde af institutionel vold og angreb mod romaer i form af politirazziaer og tvangsfjernelse af romaernes bosættelser, uden at de får tilbudt andre muligheder. Generelt er rumænernes kendskab til romaernes forhold og regeringens strategi ikke særlig stort, navnlig ikke i de lokalsamfund, hvor de bliver sat ud af deres boliger. De lokale myndigheder bør tildeles støtte, så de kan sætte projekter i gang og løse problemerne, bl.a. angående lovligheden af romaernes bosættelser. Da de institutionelle rammer for gennemførelsen af den nationale strategi for romaerne endnu ikke er tilstrækkelig effektive, mindsker det beslutningskapaciteten i det nationale agentur for romamindretallets anliggender og roma-repræsentanternes aktive deltagelse i beslutningsprocesser på relevante områder. Rumæniens forberedelser på området bør fremskyndes hurtigst muligt og fortsætte efter tiltrædelsen.

2.2. Økonomiske kriterier

Makroøkonomisk stabilitet og politikblanding

I rapporten fra maj 2006 blev det igen bekræftet, at Rumænien råder over en fungerende markedsøkonomi, og konklusionen var, at der blev ført en bedre finans-, valuta- og lønpolitik. Siden er der gjort fremskridt på følgende områder. Det offentlige budget viste et overskud på 1,5 % af BNP i de første seks måneder af 2006. Inflationen falder fortsat. Centralbanken har skærpet kravene til minimumreserver og hævet den offentlige rentesats lidt for at modvirke inflationstryk og eventuelle risici. Stigningen i reallønnen er stort set blevet udlignet af stigningen i produktiviteten.

Visse forhold giver imidlertid fortsat anledning til bekymring.

Finanspolitikken blev lempet kraftigt, da målet for underskuddet for 2006 på 0,5 % af BNP blev ændret til 0,9 % i april og 2,5 % i juni. De budgetterede udgifter steg med næsten 3,5 % af BNP, heraf 0,4 % til højere lønninger i den offentlige sektor. Denne procykliske politik afviger fra den mellemfristede finanspolitik, som Rumænien tidligere førte. Den giver større risiko for overskridelse af referenceværdien på 3 % af BNP for budgetunderskuddet i fremtiden. Inflationsudviklingen giver kun beskeden sikkerhed for, at målet for 2006 vil blive opfyldt. En mere lempelig finanspolitik og voldsom kreditvækst forværrer udsigterne til, at man vil kunne nå næste års mål for inflationen.

Udgiftsreform og overholdelse af skattelovgivningen

I rapporten fra maj 2006 var konklusionen, at reformen vedrørende offentlige udgifter og overholdelse af skattereglerne måtte fremskyndes, og skatteindtægterne styrkes. Siden har der været fremskridt i forbindelse med inddrivelse af indkomstskat og momsindtægter, ændringer i skatteloven har givet et bredere skattegrundlag og forbedret satserne.

Visse forhold giver imidlertid fortsat anledning til bekymring.

Lempelserne i udgiftspolitikken er ikke blevet ledsaget af tilsvarende foranstaltninger til bedre prioritering af statens udgifter og styrkelse af kapaciteten til at gennemføre store offentlige investeringsprojekter. Kun halvdelen af ekstraudgifterne var øremærket til

investeringer. Lønninger i den offentlige sektor, subsidier og regeringens indkøb af varer og tjenesteydelser steg med 1,1 % af BNP. Parlamentet har endnu ikke vedtaget hele pensionsreformen. Yderligere forbedringer med hensyn til skatteinddrivelse og overholdelse af skattereglerne er stadig nødvendige, hvis man skal sikre finanspolitisk holdbarhed.

Privatisering og industriel omstrukturering

I rapporten fra maj 2006 blev det igen bekræftet, at Rumænien råder over en fungerende markedsøkonomi, men at en uddybning af strukturreformerne navnlig krævede, at man fortsatte omstruktureringen i energi-, mine- og transportsektoren og gjorde fremskridt med privatiseringsprogrammet. Siden har der været en del fremskridt. Det samlede antal selskaber med statsaktier er faldet lidt. Fire overvejende statsejede selskaber i privatiseringsagenturets (AVAS) portefølje er blevet privatiseret eller er trådt i likvidation. Energiprisernes tilpasning til omkostningsudviklingen fortsætter. Justeringen af personalets omfang fortsatte i henhold til omstruktureringsprogrammet for minesektoren, og flere miner er blevet lukket.

Visse forhold giver imidlertid fortsat anledning til bekymring.

Resultaterne af privatiseringsprocessen svarer fortsat ikke til de mål, som regeringen havde sat, og hele processen forløb generelt langsommere i bank, energi- og forsvarssektoren. Der er fortsat eksempler på statsejede selskaber (som Tractorul Brasov), som stadig modtager støtte fra staten og ikke bliver afviklet. Det tilstræbte mål om at afhænde fem store industriforetagender inden udgangen af marts 2006 er endnu ikke opfyldt. For at styrke konkurrencen på det interne marked må afstanden mellem internationale og interne producenters gaspriser formindskes.

Erhvervsmiljøet

I rapporten fra maj 2006 var konklusionen, at nye restancer fortsat hobede sig op, og at konkursbestemmelserne stadig var mangelfulde. Siden har der været visse fremskridt. Det samlede beløb i skatterestancer er faldet, og ophobningen af nye restancer sker langsommere. Der er i højere grad blevet indledt konkurs- eller inddrivelsesprocedurer over for store skatteskyldnere. Inddrivelsen af regninger i energisektoren er forbedret lidt. Der er registreret mange nye konkurssager, men antallet af afviklede sager er steget, og det er gået hurtigere.

Visse forhold giver imidlertid fortsat anledning til bekymring.

Antallet af gamle og nye skatterestancer er fortsat stort og forekommer navnlig i statsejede selskaber. Regeringen har genoptaget sin praksis med store gældseftergivelser, idet den besluttede at eftergive gæld på over 1 % af BNP for et stort energiforsyningsselskab, uden at dette skulle forelægge overbevisende omstruktureringsforanstaltninger. Ubetalte regninger er fortsat en epidemi i energisektoren. For at skabe lige vilkår for alle virksomheder må den finansielle disciplin styrkes, og det er nødvendigt med yderligere fremskridt på retsområdet.

2.3. *EU-retten* - kriterier

I dette afsnit vurderes udviklingen på de områder i *EU-retten*, hvor der blev fremsat krav om en øget indsats i maj opdelt i to kategorier.

– For det første på områder, hvor der er gjort betydelige fremskridt og hvor forberedelserne nu vil forløbe planmæssigt, forudsat at det nuværende tempo holdes.

– For det andet på områder, hvor der stadig bør ske yderligere fremskridt, og hvor Rumænien må fortsætte sine forberedelser.

2.3.1. Områder, hvor forberedelserne nu forløber planmæssigt

Kapitel 1 Frie varebevægelser

Der har været fremskridt med hensyn til **horisontale og proceduremæssige foranstaltninger,** navnlig er den administrative kapacitet i akkrediteringssektoren blevet forbedret. Det rumænske akkrediteringsorgan har opnået en bedre status, der er blevet ansat personale og gennemført uddannelsesforanstaltninger, og de nødvendige dokumenter er blevet udarbejdet eller underskrevet, således at akkrediteringsorganet igen kan få tildelt status som signatar af den multilaterale aftale om samarbejde om akkreditering vedrørende kvalitetsstyringssystemer og produktcertificeringsorganer. Generelt har Rumænien gjort tilfredsstillende fremskridt på området frie varebevægelser.

Kapitel 2 Fri bevægelighed for personer

Rumænien har gjort gode fremskridt, idet parlamentet har vedtaget lovgivning, som skal omsætte EU-retten vedrørende **borgernes rettigheder** i forbindelse med EU-borgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes områder, og ændret lovgivningen for at sikre, at ikke-rumænske EU-statsborgere får samme behandling som rumænske statsborgere i forbindelse med adgang til uddannelse og undervisningsgebyrer. EU-retten vedrørende **valgrettigheder** er endnu ikke blevet indført i den rumænske lovgivning. Rumænien bør fortsætte sine forberedelser på dette område i de måneder, der er tilbage.

Kapitel 3 Fri udveksling af tjenesteydelser

Der er gjort gode fremskridt med hensyn til at indkredse hindringerne for **etableringsret og fri udveksling af tjenesteydelser** og fjerne uforeneligheder med EF-traktaten. Rumænien råder nu over en lovramme, som giver personer fra Det Europæiske Fællesskab og Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde mulighed for midlertidig erhvervsudøvelse, uden at der kræves yderligere tilladelser.

Kapitel 6 Konkurrencepolitik

Rumænien har fortsat gjort gode fremskridt i forbindelse med **håndhævelse på statsstøtteområdet**. Konkurrencerådets kvalitet og uafhængighed i forbindelse med dets vurderinger og analyser af statsstøtteforanstaltninger er fortsat tilfredsstillende. Rumænien har styrket disciplinen på statsstøtteområdet, idet de offentlige myndigheder og erhvervslivet nu er bekendt med deres respektive rettigheder og pligter, men det er stadig nødvendigt at forbedre støtteydernes praksis (navnlig ministeriet for offentlige finanser). Statsstøtte i form af skattefritagelse for det nationale lotteri er et eksempel herpå. Der er fortsat behov for en særlig indsats for at få afsluttet vurderingen af støtteforanstaltninger til større selskaber, som skal omstruktureres.

Hvad angår statsstøtte til stålindustrien, fortsætter de rumænske myndigheder med at arbejde tæt sammen med Kommissionen om at få gennemført det nationale stålomstruktureringsprogram. Rumænien er også fortsat med at efterleve sin forpligtelse

til ikke at give tilladelse til støtte til stålværker, der er omfattet af det nationale omstruktureringsprogram.

Der er imidlertid behov for en resolut indsats, som kan sikre, at stålværkernes rentabilitet på lang sigt er blevet genoprettet, når omstruktureringsperioden udløber. Omstruktureringsstøtte, som er udbetalt til stålværker uden for det nationale omstruktureringsprogram, er blevet krævet tilbagebetalt.

Kapitel 7 Landbrug

Der har været fremskridt på de fleste områder. Den administrative kapacitet (ansættelse og uddannelse af personale) til forvaltning af de fleste af de **fælles markedsordninger** er blevet styrket. Flere procedurehåndbøger er blevet forberedt eller færdiggjort. I de enkelte sektorer har de vigtigste fremskridt været følgende: formel godkendelse af 128 interventionscentre for korn og formel tilladelse til 288 mælkeopkøbere, regeringen har fastlagt en metode for tildelingen af individuelle mælkekvoter, og der er oprettet en national reserve. I kødsektoren er der etableret en lovramme for klassifikation af slagtekroppe, og klassifikationssystemet for slagtekroppe af svin er begyndt at fungere. Fortegnelsen over vindyrkningsarealer er nu forenelig med det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem (IACS).

Med hensyn til veterinære spørgsmål er det nationale agentur for forbedring og reproduktion i **zooteknik** nu funktionsdygtigt. Hvad angår **veterinærkontrolsystemet på det indre marked,** er der oprettet et system til identifikation og registrering af dyr og deres bevægelser. Kvægdatabasen fungerer. Forvaltningen af databasen må dog forbedres betydeligt, hvilket indebærer, at veterinærmyndighedernes administrative kapacitet må styrkes. Arbejdet med bygningen af de otte grænsekontrolsteder er langt fremme. Personalet er under uddannelse. Ifølge den rumænske tidsplan skulle alle disse grænsekontrolstederne kunne fungere fra oktober 2006.

Kapitel 8 Fiskeri

Der har været gode fremskridt i forbindelse med **fiskeri**, idet der er vedtaget et nøddekret med klarlæggelse af, hvordan strukturfondene skal forvaltes. Det nationale selskab for forvaltning af fiskeressourcer vil således ikke længere blive betragtet som et mellemorgan i forbindelse med forvaltningen af EU-midler. Rumænien er langt fremme med forberedelserne til det nationale strategiske program og det operationelle program. Den administrative kapacitet i det nationale agentur for fiskeri og akvakultur er blevet styrket.

Kapitel 10 Beskatning

På området **direkte beskatning** er Rumænien stort set færdig med at omsætte direktiverne vedrørende kapitaltilførselsafgifter, fusioner, moderselskab/datterselskab, rente og royalty og opsparing i lovgivningen. Flere aspekter skal dog korrigeres inden tiltrædelsen. I skatteloven er der foretaget tilpasninger vedrørende administrativt samarbejde og gensidig bistand. Rumænien har også afskaffet alle toldfributikker ved landegrænserne. Rumænien vil således være parat til tiltrædelse på dette område, forudsat

at ændringerne bliver vedtaget.

Der er gjort fremskridt med hensyn til **indirekte beskatning**. Der er foretaget tilpasninger i den nye skattelov på dette område ved indføjelse af bestemmelserne om bevægelser inden for EU for alle harmoniserede varekategorier og energidirektivet. Rumænien har også indført minimumssatserne for afgifter på energiprodukter (undtagen blyholdig benzin og svær brændselsolie), alkoholholdige produkter og tobaksvarer og har indført den nedsatte punktafgift (50 %) på små frugtavleres produktion til eget forbrug. På momsområdet fjernes de sidste uoverensstemmelser i forhold til EU-retten med ordningen for samhandelen inden for Fællesskabet i den nye skattelov, som træder i kraft den 1. januar 2007. I skatteloven er der imidlertid indført bestemmelser om beskatning af biler, som ikke er forenelige med EF-traktaten og Domstolens retspraksis.

Kapitel 18 Almen uddannelse og erhvervsuddannelse

Med hensyn til **fællesskabsprogrammerne** er det blevet besluttet at overdrage forvaltningen af det fremtidige program "Aktive unge" og programmet for "uddannelse hele livet" til et fælles nationalt agentur. Dette bør følges op med passende foranstaltninger til at sikre, at sammenlægningen finder sted på bedste vis. Det overvejes at udarbejde en protokol mellem de tre parter, ministeriet for uddannelse og forskning, den nationale ungdomsmyndighed og det nationale agentur for koordination og overvågning, som skal sikre, at midlerne fordeles på en gennemsigtig måde og anvendes til det rette formål.

Kapitel 21 Regionalpolitik

Der er gjort fremskridt i forbindelse med de **institutionelle strukturer** (administrativ kapacitet). Rumænien har stort set gennemført alle ansættelses- og uddannelsesplaner. Den formelle uddelegering af opgaver fra forvaltningsmyndigheder til formidlingsorganer er begyndt. Der er truffet visse foranstaltninger vedrørende procedurer for koordinering af arbejdet. Der har været god fremgang i forberedelserne til projekter i de fleste sektorer.

Der er også gjort fremskridt på området **overvågning og evaluering,** idet etableringen af det enkelte forvaltningsinformationssystem er gået fremad efter planen. Evalueringskapaciteten er blevet styrket yderligere, og der er oprettet evalueringsenheder, udformet udkast til en evalueringsstrategi og gennemført uddannelse og oplysningskampagner.

Det vil imidlertid stadig være nødvendigt at øge bestræbelserne for at opbygge kapacitet til at sikre, at det er muligt at anvende EU-midlerne fuldt ud under overholdelse af EU's lovgivning. Navnlig vil det være nødvendigt at følge projektudvælgelsesprocedurerne og projekternes gennemførelse meget nøje, så det sikres, at de problemer, der har været i forbindelse med førtiltrædelsesmidlerne, ikke gentager sig.

Kapitel 22 Miljø

Der kan noteres fremskridt med hensyn til den **administrative kapacitet** generelt. Der er blevet ansat personale og gennemført uddannelsesforanstaltninger. Der findes nu en bedre

opdeling af ansvaret på de forskellige niveauer i miljøforvaltningen. Det er dog fortsat nødvendigt at styrke miljøministeriets og det nationale miljøagenturs rolle som rådgiver over for regionale og lokale kontorer. Der er stadig stillinger, som skal besættes inden tiltrædelsen, og uddannelsestiltagene bør fortsætte, således at man er sikker på at have et tilstrækkeligt stort og kvalificeret personale.

På området **horisontal lovgivning** er lovgivningstilpasningen afsluttet, hvad angår offentlighedens deltagelse og adgang til retssystemet, og det er nu nødvendigt straks at gå i gang med implementeringen.

På området **affaldshåndtering** er omsætningen til national lovgivning helt færdig. Den administrative kapacitet er blevet styrket, og navnlig er det regionale niveau nu bedre udstyret til at kunne tage sig af implementeringen af EU-lovgivningen vedrørende affald. Udkastene til regionale planer for affaldshåndtering er færdiggjort. Der er taget andre vigtige forberedende skridt til at gennemføre direktiverne vedrørende affaldsdeponering, emballageaffald og affald af elektrisk og elektronisk udstyr. Yderligere vejledning og rådgivning fra nationalt niveau er dog stadig nødvendig.

Hvad angår **vandkvalitet**, er omsætningen til national lovgivning nu færdiggjort. Der er indført kontrol af vandkvaliteten i overensstemmelse med de parametre og den hyppighed, der fremgår af EU-lovgivningen. Der er taget andre vigtige skridt til at gennemføre lovgivningen, bl.a. vedrørende udvælgelse af afvandingsområder til drikkevand og et ny register over opsamlingssystemer og spildevandsbehandling. Der er fortsat blevet investeret i vandinfrastruktur, og der er udarbejdet en ny finansstrategi.

På området **industriforurening** kan der noteres gode fremskridt med udstedelse af tilladelser efter direktivet om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC). Pr. 31. august 2006 var indgivet ansøgninger vedrørende 549 af de 607 tilladelsespligtige anlæg og udstedt tilladelser i 272 tilfælde. Vandlicensprocedurerne er blevet harmoniseret med IPPC-procedurerne, således at der ikke længere er risiko for forsinkelser på området. Det er dog fortsat vigtigt at få udvirket, at de sidste tilladelser bliver udstedt i tide, uden at det går ud over kvaliteten.

Kapitel 24 Samarbejde om retlige og indre anliggender

Der er også gjort fremskridt med hensyn til **politisamarbejde og bekæmpelse af organiseret kriminalitet.** Det nationale politi har fået over 1 000 nye ansatte, og størsteparten af dem vil komme til at arbejde direkte med den offentlige orden. Der er indkøbt nye patruljevogne, så politiet har bedre mulighed for at dække fjerntliggende områder på landet. Kapaciteten i forbindelse med bekæmpelse af organiseret kriminalitet er også blevet øget, idet man har kunnet tage mere it-udstyr og software i brug. Det retsmedicinske laboratorium har modtaget nyt udstyr, så det nu kan foretage DNA-analyser.

I forbindelse med **narkotikabekæmpelse** er antallet af ansatte i det nationale narkotikabekæmpelsesagentur nu over 95 % af, hvad der var målet, og 7 rådgivningscentre over hele landet er blevet istandsat. Fra maj til 26. juni er næsten 20 kg narkotika blevet beslaglagt, heraf ca. 2 kg heroin og over 1 800 ecstasy-piller. Der er også

beslaglagt mere end 63 kg og 440 l kemiske prækursorer, som bruges til narkotikaproduktion.

På området **civilt- og strafferetligt samarbejde** er der offentliggjort vejledninger for dommere og anklagere på nettet med beskrivelse af, hvilke procedurer der skal følges efter tiltrædelsen. Forberedelserne fortsætter for Rumæniens integration i det europæiske retlige netværk, og der har været undervisning om dette område på de relevante uddannelsesinstitutioner.

Kapitel 28 Finanskontrol

Rumænien har vedtaget en overordnet strategi for udviklingen af **en intern kontrol med offentlige finanser,** som er i overensstemmelse med internationale standarder og bedste praksis i EU. Strategien er ved at blive gennemført, og den er forenelig med EU-retten. Gradvis indføres præventiv finanskontrol i forbindelse med ledelsesansvar.

Med hensyn til **kontrol af udgifter til strukturelle aktioner** fungerer gennemførelseskontorerne for førtiltrædelsesmidler (ISPA) nu fuldt ud, og EDIS-akkreditering af hele ISPA-ordningen i Rumænien er sket. Dette er et bevis på, at Rumænien nu er i stand til at føre tilfredsstillende kontrol med udgifterne til strukturelle aktioner. Med hensyn til førtiltrædelsesmidlerne under PHARE er det dog stadig nødvendigt med en yderligere indsats fra Rumæniens side til den endelige revision af EDIS, således at akkrediteringen kan ske inden årets udgang.

2.3.2. *Områder, hvor der stadig bør ske yderligere fremskridt*

Kapitel 1 Frie varebevægelser

Der kan rapporteres om en vis positiv udvikling i forbindelse med lovgivningen om **den gamle metode,** hvad angår dyrkning, produktion og markedsføring af GMO-afgrøder. Rumænien er nu færdig med at omsætte fødevarelovgivningen i sin egen lovgivning. Lovrammen for oprettelse af et system for registrering og kontrol af GMO-afgrøder er på plads, herunder også forbud mod dyrkning af genmodificeret soja fra tiltrædelsen.

Visse forhold giver dog stadig anledning til bekymring.

Håndhævelsen af lovrammerne må forbedres kraftigt. Navnlig er det nødvendigt at fremskynde forberedelserne til et veldefineret kontrolsystem for at sikre, at der bliver gjort rede for hele høsten af genetisk modificerede sojabønner i 2006, den sendes til forarbejdningsvirksomheder og mærkes og opspores i henhold til EF-krav. Rumænien har endnu ikke sikret, at der er fuld kontrol med lagrene af GMO-frø på gårdene, og at de ikke vil blive brugt til dyrkning efter tiltrædelsen. Laboratorier, som skal arbejde med fødevarer, foderstoffer og frøkvalitet, er endnu ikke fuldt operationelle. De rumænske myndigheder må sikre, at den GMO-handlingsplan, der blev udarbejdet i juni 2006, bliver gennemført i praksis.

Kapitel 3 Fri udveksling af tjenesteydelser

Rumænien har gjort bestræbelser i **banksektoren** for at få omsat de nye kapitelregler for kreditinstitutioner og investeringsfirmaer i den nationale lovgivning. Uddragene af lovgivningsudkastet fra de rumænske myndigheder giver imidlertid stadig ikke Kommissionens tjenestegrene mulighed for at bekræfte, om Rumænien vil kunne omsætte de nye kapitalkrav for kreditinstitutioner og investeringsfirmaer korrekt og fuldstændigt i sin lovgivning.

I **forsikringssektoren** er der noteret en stigende indsats i forbindelse med motorkøretøjsforsikringer, både hvad angår fald i antallet af køretøjer uden forsikring og styrkelse af den administrative kapacitet.

De institutioner, der kræves i henhold til direktiverne om motorkøretøjsforsikring, er nu operationelle. Fonden for trafikofre er ansvarlig for at forvalte informationscentret, garantifonden og erstatningsorganet. En genforsikringsordning for trafikofrenes fond er næsten indgået. Kontoret for det grønne kort er nu uafhængigt i økonomisk henseende. Den største udfordring for Rumænien er fortsat undertegnelse af Multilateral Agreement under UN Council of Bureaux såvel som aftalen mellem erstatningsorganer og garantifonde inden tiltrædelsen, således at rumænske køretøjer kan køre overalt i EU uden at blive kontrolleret for ansvarsforsikring ved grænsen, og det sikres, at det fjerde motorkøretøjsforsikringsdirektiv anvendes fuldt ud. Der er derfor risiko for, at det efter tiltrædelsen stadig vil være nødvendigt med kontrol ved grænsen af, om rumænske køretøjer er ansvarsforsikret, og at der slet ikke eller kun delvis vil blive ydet kompensation til trafikofre af erstatningsorganerne som omhandlet i artikel 6 i det pågældende direktiv.

Kapitel 4 Frie kapitalbevægelser

Hvad bekæmpelse af **hvidvaskning af penge** angår, er der gjort fremskridt. Det nationale kontor for forebyggelse mod og bekæmpelse af hvidvaskning af penge har udstedt bestemmelser, som skal afhjælpe forskellige mangler i forbindelse med forebyggelse og bekæmpelse af hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme, standarder for kendskab til kunderne og intern kontrol for indberetningspligtige instanser uden for den finansielle sektor, som ikke er underlagt de eksisterende kontrolmyndigheders tilsyn.

Det er imidlertid fortsat nødvendigt med en større indsats, således at niveauet for håndhævelse og gennemførelse af lovrammerne bliver mere tilfredsstillende, navnlig hvad angår de indberetningspligtige instansers kendskab til reglerne og kontrollen med disse instanser. Der er fortsat behov for mere personale i det nationale kontor for forebyggelse mod og bekæmpelse af hvidvaskning af penge, specielt finansanalytikere, til at øge kontorets kapacitet. En større indsats fra alle lovhåndhævende kontorer, den finansielle efterretningsenhed og selve retsvæsenet er nødvendig for at forbedre håndhævelsen af lovgivningen vedrørende bekæmpelse af hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme.

Kapitel 5 Selskabsret

Rumænien har generelt gjort fremskridt på området **intellektuelle og industrielle**

ejendomsrettigheder (IER), men yderligere bestræbelser er påkrævet i forbindelse med copyright. Der er anmeldt gennemførelsesforanstaltninger vedrørende bioteknologiske opfindelser. Forberedelserne til den nødvendige infrastruktur for behandling af ansøgninger om supplerende beskyttelsescertifikater er i gang. De rumænske myndigheder har desuden klarlagt forholdene angående forvaltningsselskaber. Hvad angår håndhævelse, har de rumænske myndigheder optrappet deres bestræbelser for at nedbringe omfanget af IER-kriminalitet og forbedre samarbejdet mellem institutionerne og med den private sektor. Copyrightloven er imidlertid endnu ikke helt i overensstemmelse med EU-retten, idet visse TV-programmer er fritaget for royalties-betaling, og der findes en generel begrænsning af betalingen af beslægtede rettigheder.

Kapitel 7 Landbrug

Betalings- og interventionsagenturet har overtaget ansvaret for **handelsmekanismer,** og en samarbejdsprotokol er blevet undertegnet mellem agenturet og den nationale toldmyndighed for forvaltning af import- og eksportcertifikater. Samarbejdet med den nationale veterinær- og fødevaresikkerhedsmyndighed er blevet bedre. Der er udarbejdet procedurehåndbøger. Den nødvendige lovgivning vedrørende handelsmekanismer foreligger endnu ikke til rådighed. Der er risiko for, at personalet ikke vil kunne fungere fuldt ud på dette område ved tiltrædelsen.

Der kan ikke noteres nogen særlig udvikling med hensyn til **kvalitetspolitik,** hvor det vil være nødvendigt at styrke kontroltjenesterne. Kontrolordningen for **foderstoffer** er på plads, men endnu ikke gennemført i tilstrækkeligt omfang. På området **menneskers og dyrs sundhed** bør man være særlig opmærksom på at få etableret behandling af råmælk, som ikke opfylder EU-kravene, straks ved tiltrædelsen. Hvad angår **handelen med levende dyr og animalske produkter og dyresygdomskontrol** har Rumænien fremlagt en overordnet plan for overvågning, kontrol og udryddelse af klassisk svinepest. Veterinærmyndighedernes generelle overvågnings- og kontrolkapacitet bør dog styrkes kraftigt.

Kapitel 10 Beskatning

Der er gjort visse fremskridt på området **administrativ kapacitet**. Man er på vej med en række foranstaltninger (lovgivningsmæssige og operationelle) til at forbedre skatteopkrævningsgraden. Opkrævningsgraden er fortsat lav, men der har været tegn på visse forbedringer ud over, hvad der alene kunne skyldes konjunkturforhold.

Visse forhold giver imidlertid fortsat anledning til bekymring.

Arbejdskapaciteten i det nationale agentur for skatteadministration stiger langsomt, men der er fortsat behov for betydelige forbedringer. Agenturets kapacitet til opkrævning og kontrol er ikke særlig stor, og selv om opkrævningsgraden som procent af BNP er steget lidt, er resultaterne af de seneste foranstaltninger noget blandede. Meget af stigningen i momsopkrævningen skyldes således, at der i højere grad er blevet opkrævet moms ved import.

Rumænien må fortsat øge sine bestræbelser og sikre, at skattereglerne bliver overholdt, og

der opkræves skat i et passende omfang, hvis skatteforvaltningens kapacitet skal forbedres, og det skal være muligt at færdiggøre forberedelserne på dette område.

Kapitel 13 Socialpolitik og beskæftigelse

Der er sket visse fremskridt på lovgivningsfronten, navnlig hvad angår **sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen**. Det er imidlertid stadig nødvendigt at få færdiggjort lovtilpasningen på **det arbejdsretlige område** og i forbindelse med **ligestilling mellem mænd og kvinder**. Det er vigtigt at rette særlig opmærksomhed mod omsætningen af bestemmelser vedrørende **offentlig sundhed** i forbindelse med smitsomme sygdomme, tobaksreklamer og blod og væv. Bestræbelserne bør fortsætte for at opnå fuld gennemførelse og håndhævelse af lovgivningen og yderligere styrke den administrative kapacitet på disse områder.

Det økonomiske og sociale råd er blevet mere repræsentativt, ved at antallet af medlemmer er øget, men det er nødvendigt at fortsætte bestræbelserne for at forbedre den sociale dialog generelt, så det bliver muligt at fremme den svage **sociale topartsdialog**, fastsætte klare kriterier for repræsentativitet og løse uafklarede spørgsmål vedrørende arbejdsmarkedsparternes opsplitning og utilstrækkelige kapacitet. Det er også nødvendigt med en yderligere indsats for at forbedre befolkningens sundhedstilstand og dens adgang til sundhedspleje, navnlig på regionalt niveau og blandt fattige samfundsgrupper og mindretal.

Der er gjort betydelige fremskridt med forberedelserne til **Den Europæiske Socialfond**, men arbejdet må fremskyndes ved at øge den administrative kapacitet og projektforberedelserne.

På området **social integration** er det fortsat nødvendigt med en større indsats for at forbedre forholdene for sårbare grupper, herunder også romaerne, og for at fremme deres fuldstændige integration i samfundet.

Kapitel 15 Industripolitik

Der er gjort visse fremskridt på området **privatisering og omstrukturering**. Rumænien bør fortsætte sine forberedelser på området i de måneder, der er tilbage. *(Se også det økonomiske afsnit).*

Kapitel 20 Kulturpolitik og av-politik

På området **av-politik** giver de nyligt vedtagne ændringer til filmloven ikke nogen garanti for, at princippet om forbud mod forskelsbehandling på grund af nationalitet vil blive anvendt. Det er nu nødvendigt med en hurtig indsats for at sikre, at princippet om forbud mod forskelsbehandling på grund af nationalitet rent faktisk indføjes i filmloven inden tiltrædelsen, således at denne lovgivning er i overensstemmelse med EU-bestemmelserne. Rumænien bør fortsætte sine forberedelser på dette område i de måneder, der er tilbage.

Kapitel 21 Regionalpolitik

Definitionen af udbetalings- og certificeringsprocesser indgår nu i **finansforvaltning og kontrol.**

Visse forhold giver imidlertid fortsat anledning til bekymring.

Procedurerne bliver endnu ikke kontrolleret i samarbejde med godkendelsesmyndigheden. Samfinansieringsordningerne skal forbedres i de operationelle programmer, således at byrden for de endelige modtagere bliver klarlagt. Rumænien har endnu ikke sat ordningen for efterfølgende kontrol ved offentlige indkøb i gang. Behovet for specialiseret uddannelse (finansiel forvaltning, offentlige indkøb, projektvurdering osv.) må opfyldes.

Kapitel 22 Miljø

På området **naturbeskyttelse** er forberedelserne til NATURA 2000-netværket blevet optrappet. Visse forhold giver imidlertid fortsat anledning til bekymring. Den stramme tidsplan for de sidste etaper i forbindelse med udarbejdelsen af den nationale liste over 2000-områder, herunder høring af offentligheden, er en stor udfordring. Der bør hurtigst muligt afsættes tilstrækkelig administrativ kapacitet til dette arbejde.

Kapitel 24 Retlige og indre anliggender

Hvad angår **Schengen-reglerne og forvaltningen af EU's fremtidige ydre grænse,** er der gjort visse fremskridt. Schengen-handlingsplanen blev ajourført i maj 2006, og planen gennemføres fortsat som planlagt. I juni nåede det rumænske grænsepoliti op på fuld bemanding ved EU's fremtidige ydre grænse. I samme måned godkendte regeringen også en plan for Rumæniens gennemførelse af Schengen-informationssystemet. Der blev iværksat udbud vedrørende radarovervågningssystemet ved Sortehavet og vedrørende dele i det mobile kommunikationssystem, der skal anvendes inden for det integrerede grænseforvaltningssystem. I august undertegnede Rumænien en aftale om grænseordning med Bulgarien, som dækker samarbejde og gensidig bistand i forbindelse med grænsekontrolanliggender.

Visse forhold giver imidlertid fortsat anledning til bekymring.

Truslerne mod Rumæniens grænser er fortsat store i forbindelse med menneskehandel, ulovlig migration og smugling. En omfattende indsats er nødvendig, hvis det integrerede grænseforvaltningssystem skal kunne tages i brug fra 2009 som planlagt. Der vil være behov for uddannelse for alle nyansatte grænsepolitivagter, således at de bliver i stand til at foretage bedre kontrol ved grænsen, og grænsepolitiet har stadig behov for mere personale.

Hvad angår **bekæmpelse af hvidvaskning af penge,** er der fortsat flere spørgsmål, der skal løses (*se kapitel 4*).

I forbindelse med **bekæmpelse af svig og korruption** er der i syv tilfælde blevet rejst tiltale for korruption på højt niveau (se det politiske afsnit).

Visse forhold giver imidlertid fortsat anledning til bekymring.

Der mangler klare oplysninger ved grænserne på flere vigtige sprog (navnlig tyrkisk), og der foreligger ikke altid noget klart retsgrundlag for de bøder, der tildeles lastbilchauffører, således at der i praksis opkræves meget forskellige beløb. Det er nødvendigt at arbejde videre med straffesager, tiltaleprocesser og afskrækkende domme for dem, der kendes skyldige, for at sikre, at kampen mod korruption ikke går i stå.

Kapitel 28 Finanskontrol

Visse forhold giver fortsat anledning til bekymring i forbindelse med følgende områder i dette kapitel.

Yderligere bestræbelser kræves for at sikre, at Rumæniens strategi for **intern kontrol af offentlige finanser** gennemføres. På området **ekstern revision** er den organiske lov om revisionsretten, som afspejler forfatningsændringerne fra 2003 (og indeholder en henvisning til rettens finansielle uafhængighed), endnu ikke blevet vedtaget. Retten bør som det overordnede revisionsorgan styrkes yderligere for at sikre, at dets struktur, ledelse og aktiviteter ikke er under politisk indflydelse. Den nuværende situation giver

ingen garanti for, at retten udøver sine revisionsopgaver i fuld uafhængighed, neutralt og efter højeste professionelle standarder.

3. OVERSÆTTELSE AF *EU-RETTEN* TIL RUMÆNSK

Rumænien mangler stadig at oversætte ca. 8 % af EU-retten (+/- 7 000 sider) og at revidere ca. 12 % (ca. 11 500 sider). Sammenholdt med situationen i andre produktionsfaser (korrekturlæsning, korrektioner, sidste bearbejdning af institutionernes juridiske revisorer) betyder det, at ca. 47 % af det samlede antal sider (ca. 44 000 sider) endnu ikke er blevet forberedt til den særlige udgave af EU's Tidende, som offentliggøres fra udvidelsesdatoen.

Det er af yderste vigtighed, at *hele EU-retten* er oversat og revideret før tiltrædelsen, således at der er garanteret retssikkerhed i forbindelse med den afledte ret. Rumænien opfordres til at optrappe sine bestræbelser for at nå dette mål.